2005 YIL 28 OKTYABR, JUMA

Qishloq HAYOTI

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-iqtisodiy gazetasi

1974 yil 1 yanvardan chiqa boshlagan

№ 133 (6.970). Sotuvda erkin narxda

Жорий йил мамлакатимиз қишлоқ хўжалигида муваффақиятлар йили бўлди, десак янглишмаймиз. Негаки, пахтачилигимиз тарихида биринчи марта октябр ойининг ўрталарида белгиланган шартномавий режа бажарилиб, 3 миллион 600 минг тонна қимматли хом-ашё тайёрланди. Мутахассислар бу ютуқларнинг асосий заминини кузги шудгорнинг ўз вақтида, сифатли қилиб ўтказилганлигида дейишмоқда.

Демак, келгуси йил бундан-да юксак хирмон кўтариш учун тамал тошни айни кунда қўйишимиз керак. Биз ана шу масала юзасидан Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги илмий-ишлаб чиқариш маркази директор ўринбосари, техника фанлари доктори Муҳаммаджон Тошболтаевга мурожаат қилдик.

Ер ҳайдасанг куз ҳайда, куз ҳайдамасанг юз ҳайда

БУГУННИНГ ГАПИ

— Муҳаммаджон ака, маълумки, юртимизда ҳадемай кузги шудгор қилишга киришилади. Айтинг-чи, шудгорни бошлаш олдидан қандай агротехник тадбирларни амалга ошириш зарур?

— Дарҳақиқат, бугун деҳқонларимиз учун ҳар қачонгидан ҳам масъулиятлироқ бир давр бошланди. Шунинг учун, уста пахтакорларимиз, машина-трактор паркларининг муҳандислари кузги шудгорга комплекс, яъни кенг қамровли агротехник тадбирлар мажмуаси сифатида ёндашишлари лозим. Бунда барча юмушлар асосан уч босқичдан иборат бўлган тарзда олиб борилади. Энг аввало, далалар ҳайдовга тайёрланади, сўнгра минерал ва органик ўғитлар солинади, ва ниҳоят, майдон шудгорланади. Ана шу вақт мобайнида ҳайдов агрегатларини ишлатиш ва уларга техник хизмат кўрсатиш тадбирлари аниқлик билан, бир-бирига боғлиқ равишда ўтказилиши керак. Бу агротехник вазифаларни қисқа муддатларда, сифатли қилиб бажаришда тегишли техника воситаларини гуруҳларга жамлаб ишлатиш муҳим саналади.

— Далаларни ҳайдовга тайёрлаш чоғида кўпроқ нималарга эътибор қаратилиши керак?

— Бу жараён, аввало, пахта майдонларини ғўзапоядан, ажриқ, қорашўра ва курмак сингари бегона ўтлардан тозалашдан бошланади. Бу бежиз эмас, албатта. Чунки далада қолиб кетган ўсимлик қолдиқлари шудгор пайтида плуг отваллари олдига йиғилиб қолади, натижада, агрегатни тез-тез тўхтатишга ва тозалашга тўғри келади, энг ёмони, тупроқ тўлиқ ағдарилмайди, ҳайдов сифати ва унуми пасаяди. Бегона ўт қолдиқлари, айниқса, ажриқ илдизлари ЧК-4-6 ёки ЧКУ-4А чизел-култиватори воситасида ер юзасига чиқарилиб, тўпланиши ва териб олиниши керак. Агар илдизлар ер бетига тўла чиқмаса, пичоқларни каттароқ чуқурликка ўрнатиш лозим бўлади. Шунингдек, ҳайдовга тайёрлаш даврида даладаги ариқлар, ўнқир-чўнқирлар ва ўқариқларни занжирли тракторга осилган катта ёки ғилдиракли тракторга осилган кичик бульдозер ёрдамида текислаш, дала четлари ва уватлари булдозер билан қирқилиб, текис ҳолга келтирилиши мақсадга мувофиқдир. Шу билан бир қаторда, электр ва алоқа симларининг таянчлари атрофи 2-3 корпусли плугда олдиндан ҳайдаб қўйилиши керак. Акс ҳолда, дала тўртбурчак шаклга келмайди, майдонга майдон қўшилмайди.

— Шу ўринда яна бир ҳақли савол туғилади: айтинг-чи, агар ер нотекис ёки даланинг боши ва охиридаги тупроқ қатламлари машина-трактор агрегатларининг кириб-чиқиши, қайрилиши натижасида зичланиб кетган бўлса, далани ҳайдовга тайёрлаш даврида қандай агротехник тадбирларни қўллаш керак?

— Нотекис ерни шудгорлашдан олдин жорий текислаш лозим. Мазкур тадбир Т-4А ёки ВТ-150 занжирли тракторга тиркаладиган П-2,8А, ППА-3,1 ва П-4А узун базали текислагичларнинг бири ёрдамида ўтказилади. Жорий текислашни ердаги мавжуд нотекисликларнинг баландлигига қараб, унинг диагонали бўйича бир ёки икки марта ўтиш билан бажаришни тавсия қиламиз. Сифатли текисланган даладаги сув майдоннинг ҳамма бурчига бир текис тарқалиб, тупроқдаги шўрнинг тоза ювилишини таъминлайди. Зичланишни йўқотиш учун эса дала четидаги майдончаларни ҳар йили 50 сантиметр чуқурликкача юмшатиш керак. Бу юмуш "Магнум" ёки Т-4А, ВТ-150 тракторларига ўрнатиладиган ГРП-3/5, ГРХ-2-50 ва КПГ-2,2 чуқур юмшатгичлар воситасида амалга оширилади. Мазкур агротехник тадбир дала четларига экилган чигитнинг қийғос униб чиқиши, ғўза илдизлари ва тупларининг тез ривожланиши, пировардида, ҳосилга ҳосил қўшилишини таъминлайди.

— Шудгордан олдин далани ўғит билан тўйдириш керак бўлади...

— Албатта. Далаларга ҳайдовдан олдин РОУ-6М машинаси ёрдамида органик ўғитлар (гўнг, чиринди ва ҳок.), РМУ-0.5 ва 1РМГ-4Б машиналари ёрдамида минерал ўғитлар (асосан фосфор) солиш керак. Солинадиган ўғит миқдори дала харитасига қараб аниқланади, гектарига сарфи эса ростлаш механизми орқали танланади. Шунингдек, вилт касаллиги тушмаган далалардаги ғўзапоялардан ҳам табиий ўғит сифатида фойдаланиш мумкин. Бунинг учун далаларни ҳайдовга тайёрлаш даврида ғўзапоялар СИ-3.6 русумли машина ёрдамида юлиб олиниб, майдаланади ва далага сочиб юборилади. Унинг майдаланиши учун эса устма-уст пичоқлар орасидаги тирқишлар кенглигини ростлаш кифоя.

(Давоми 2-бетда)

Куннинг муҳим воқеалари

- **Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов номига Индонезия Республикаси Президенти Сусило Бамбанг Юдхоёнодан миннатдорчилик мактуби келди.**
- Андижон, Жиззах, Навоий, Тошкент, Фарғона ва Хоразм вилоятларида 2005 йил тўққиз ойида вилоятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари ҳамда иқтисодиётни ислоҳ қилиш ва эркинлаштириш жараёнларини чуқурлаштириш юзасидан устувор вазифаларнинг амалга оширилишига бағишланган фаоллар йиғилишлари бўлиб ўтди.
- **Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашида Меҳрибонлик уйлари ва махсус ихтисослашган билим масканларида тарбияланаётган болаларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини муҳофаза қилиш масалаларига бағишланган семинар бўлиб ўтди.**
- Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 2 сентябрдаги «Муддатли ҳарбий хизматнинг белгиланган муддатларини ўтаб бўлган фуқароларни хизматдан бўшатиш ҳамда Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучларига навбатдаги чақирув тўғрисида»ги қарорига мувофиқ йигитлик бурчини аъло даражада адо этган аскарларнинг дастлабки гуруҳи уйларига қайтди.
- **Тошкентда «Цемент саноати ва бозор» мавзуидаги бешинчи Марказий Осиё халқаро конференцияси якунланди.**
- Пойтахтимиздаги Темурийлар тарихи давлат музейида Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати - Ўзбекистон Либерал-демократик партияси ҳамда Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти ҳамкорлигида «Миллий қадриятлар, ёшлар ва демократия» мавзуида анжуман бўлиб ўтди.
- **«Ўзбекистон» нашриёти «Ислом ҳадари» концепцияси рисоласини ўзбек тилида нашр этди.**
- Ўзбекистон Миллий матбуот марказида Кураш халқаро ассоциацияси раҳбарлари ва Ижроия қўмитаси аъзолари, Ўзбекистон кураш федерацияси вакиллари, оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирокида матбуот анжумани бўлиб ўтди.
- **«Экология ва саломатлик кунлари»нинг учинчи босқичи тадбирлари доирасида Фарғона шаҳрида «Фарғона водийси: экологик хавфсизликнинг минтақавий муаммолари» мавзуида халқаро конференция бўлиб ўтди.**
- Жиззахдаги «Меҳр-мурувват шаҳарчаси»да кўзи ожиз ва заиф кўрувчи болалар махсус мактаб-интернати фойдаланишга топширилди.

Дўстлик туманидаги Аҳмад Яссавий номли 8-мактабда болалар спортига алоҳида эътибор қаратилган. Ёш полвонлар мураббий Бўлат Суюновдан кураш бўйича маҳорат сирларини ўрганишяпти. Мураббий шогидлари Олим Равшанов, Бобур Мансуров, Аҳмад Шокировларнинг турли мусобақаларда олтин, кумуш медалларига сазовор бўлаётганидан мамнун.

СУРАТДА: Б.Суюнов ёш курашчилар билан машғулот ўтказяпти.

Б.АКРАМОВ олган сурат.

Тадбиркорга тўғаноқ

ёхуд китоблик Равшан Шароповнинг корхонаси нега тўхтаб қолди?

Донишманд халқимизнинг "Бермас қизнинг қалини қаттиқ" деган мақолининг маъносини чақиб кўрганмисиз? Гоҳида одам иши юришмаганида ёки мансабдор киши уни турли куйга солганида беихтиёр шу мақолни айтиб юборганини ўзи билмай қолар экан. Китоб туманида "Анзур" хусусий фирмасини ташкил этиб, анзур пиёзи ва бошқа сабзавотлардан хуштаъм консервалар тайёрлаётган, маҳсулотнинг бир қисмини четга экспорт қилаётган, элда катта обрў-эътибор қозонган тадбиркор Равшан Шаропов ҳам бу мақолни бот-бот тилга олишга мажбур бўлмоқда.

Нега, дерсиз? Унинг катта сарф-харажатлар эвазига хориждан келтирган замонавий қайта ишлаш ускунаси 2 йилдирки тўхтаб турибди. Кичик заводнинг ишламай қолиш сабаби нимада, у фаолият кўрсатса эл-юрт ҳам, давлатимиз ҳам манфаатдор бўлади-ку, дерсиз. Тўғри, ҳақиқатда шундай. Аммо...

Аммо бугун на Китоб тумани ҳокимлиги, на туман савдо-саноат палатаси ёки туман иқтисодиёт бўлими раҳбарлари мева ва сабзавотни қайта ишлашга ихтисослашган мазкур кичик бизнес субъекти тақдири билан қизиқмаяптилар. Китоб тумани шароитида мева ва узум кўп етиштирилиши ҳамда уни қайта ишлашнинг аҳамияти қанчалик катта эканлигини оддий мактаб ўқувчиси ҳам яхши билади.

–Корхонага 1991 йил сентябр ойида асос солинган эди, - дейди "Анзур" хусусий фирмаси бошлиғи Равшан Шаропов. - Ўшанда биз "Варганза" ширкат хўжалигининг Ҳазрати Башир қишлоғида анзур консерваси ва томат пастаси ишлаб чиқара оладиган цех қургандик. 1995 йилгача Ҳазрати Башир қишлоғида фаолият кўрсатдик. Ҳар йили 30-40 минг банка анзур консерваси ва 100-150 минг банка томат пастаси ишлаб чиқарардик. Помидорни ташиб келиш, сув ҳамда электр таъминотидаги узилишлар туфайли цехни тумандаги Улуғбек номли ширкат хўжалигига кўчиришга тўғри келганди. Туман ҳокимининг қарори билан 1995 йилда бизга хўжалик ҳудудидан 17 сотих ер ажратилди. Ажратилган ерга ускуналарни жойлаштирдик, холос. Цех фаолият кўрсатиши учун ҳеч бўлмаганида атрофида 90 сотих ёки 1 гектар ери бўлиши керак-ку. Бу ҳақда биз бир неча бор туман раҳбарларига мурожаат қилишимизга қарамасдан цех учун лоақал 10 сотих ҳам ер ажратилмади. Келтирилган помидорни тўкиш учун ва тракторнинг айланиб чиқиб кетиши учун жой йўқлигига нима дейсиз. Тор жойда томоша кўрсатаётгандек эдик. Буни туман раҳбарлари билмайди, дейсизми. Билишади, аммо негадир эътибор беришмаяпти. Тўғри, бизга цех ёнидан 90 сотих ер ажратиш бўйича собиқ Улуғбек номли ширкат хўжалиги Кенгашининг 1998 йил 11 февралда қарори чиққанди. Бундан севингандик, аммо бу қарор туман ҳокими томонидан инобатга олинмади. Бир неча бор қилган мурожаатларимиз самарасиз кетди. Шу тарика мева ва сабзавотни қайта ишловчи цехимиз 2003 йилдан буён тўхтаб турибди.

Равшан Шароповнинг гапларига қараганда, унинг шунча мурожаатларига қарамасдан цех ёнидаги собиқ ширкат хўжалигининг хирмон жойи бошқа бир тадбиркорга сотиб юборилган. Айни вақтда бу жойни сотиб олган мулкдор ҳам туман иқтисодиётига сезиларли таъсир этадиган ишлаб чиқариш ускунасини қура олгани йўқ. Агар шу майдон "Анзур" фирмаси ихтиёрига берилганида муаммолар бу қадар илдиз отмасди.

Цехнинг орқа томонида бўш ер бор. Кимдир ем-хашак учун маккажўхори экибди. Шу ернинг бир қисмини, яъни 1,5 гектарини техникалар кириб чиқиши ва қўшимча омборхона қуриш учун беришни сўраб туман ҳокими ва ўринбосарларига тадбиркор бир неча бор мурожаат этган.

Туман раҳбарлари лоақал хатга "ҳа" ёки "йўқ" дея жавоб беришни ҳам эп кўришмаган. Хўш, энди ўзингиз ўйлаб кўринг. Қани бу ерда ижро интизоми-ю, тадбиркорни қўллаб-қувватлаш бўйича раҳбарлик масъулияти?! Ҳеч бўлмаганда раҳбарлардан шахсий ташаббус чиқиши мумкин эди-ку. Яна бир ҳолат. "Анзур" хусусий корхонаси цехи ишлаб турганда 35 нафар киши иш билан таъминланган эди. Агар корхона раҳбари Равшан Шаропов ташаббуси қувватланиб, цех яна кенгайтирилганида борми, бемалол 45-50 киши мунтазам иш жойига эга бўлиши мумкин эди.

–Китоб тумани ҳокими Луқмон Ғаффоровга 10 гектар сувли ер ажратиш бўйича ариза билан ҳам мурожаат қилганман. Шунингдек, 5000 дона бройлер жўжа боқишни ва 3 ойда 10 миллион сўм фойда олиш ҳақидаги бизнес-режамни ҳокимга тақдим этгандим. Бу иш амалга оширилса йилига 50-55 миллион сўм фойда олинар, аҳолининг парҳез парранда гўштига бўлган талаби қондириларди. Иш ўринлари яратилиши ҳамда давлат хазинаси солиқ ҳисобидан бойитиб борилиши ҳақида айтмаса ҳам бўлади.

–Мен Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партияси аъзосиман, - дейди Р.Шаропов, - партиянинг ташаббускор гуруҳи аъзолари орасида мен ҳам Президентимиз билан учрашгандим. Ўшанда Юртбошимиз тадбиркорлар эл-юрт фаровонлигига ва мамлакатимиз иқтисодиёти ривожига салмоқли ҳисса қўшувчи энг катта куч, деган эдилар. Мен ўшанда Юртбошимизнинг гапларидан руҳланиб, фирма фаолиятини янада кенгайтиришга

ТААССУФ

аҳд қилган эдим. Афсуски менинг бу ташаббусим туман раҳбарлари томонидан қўллаб-қувватланмаяпти.

Умуман Китоб туманида кичик бизнесни ривожлантиришга алоҳида аҳамият берилаяпти, деб бўлмайди. Энг ачинарлиси, Китобдай мева ва узум етиштиришга қулай ҳудудда қайта ишлаш ва хорижга маҳсулот экспорт қилишда муайян натижаларга эришилмаяпти. Масалан, Қамаши, Шаҳрисабз туманларида шу йилнинг олти ойида кичик бизнес корхоналари четга 700 минг АҚШ доллари миқдорида маҳсулот экспорт қилган бўлса, шу муддатда Китоб туманида 1 центлик ҳам маҳсулот экспорти амалга оширилмаган. Агар "Анзур" хусусий фирмаси каби кичик бизнес вакилларига имкониятлар яратилганида Китобда етиштирилаётган шириндан-шакар мева-ю узум чиройли қадоқланиб, хорижга чиқарилиб, яхшигина даромад олиш мумкин бўларди.

Равшан ака бошида эй, деб қўл силтагандай бўлувди. Кейин ўйлаб кўрса, цех ишламай турса корхона кундан-кунга қарзга ботиб бораверар экан. Шунинг учун у цехни тўла қувват билан ишлатиб, ҳам корхонага, ҳам элу юртга наф келтириш учун елиб-югуриб юрибди. Хўш, Равшан аканинг иши нега юришмаяпти, унга ким панд беряпти? Бу саволга тегишли ташкилотлардан жавоб кутиб қоламиз.

Фахриддин БОЗОРОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

Муваффақиятимиз боиси нимада?

МУНОСАБАТ

Мўъжиза рўй берди. Шу пайтгача амалга ошмаган ҳодиса эди бу. Яъниким, ўзбек пахтачилиги тарихида мутлақо ўзига хос ёрқин саҳифа очилди. Ўзбекистонликлар кузнинг қоқ ўртасида, октябрнинг тенг ярмида йиллик режани уддаладилар.

Чиндан ҳам мўъжиза. Оллоҳнинг бергани шу. Танти, меҳнаткаш, бағрикенг, қалби ўз пахтасидай оппоқ ўзбек деҳқони йил-ўн икки ойлик заҳматини унутиб, енгил тин олди – режа уддаланди. Йил-ўн икки ой далада қуёшни елкалаб олган бободеҳқоннинг кўнгли ўзи уйган хирмондай тоғ бўлди.

Бир чигит она тупроқдан бўй чўзиб, қулоқ чиқаргунча, ундан сўнг кўсак олиб то очилгунга қадар деҳқон юз бора, минг-миллион бора заминга эгилди, ғўза ҳосил олгунга қадар минг бир хавотир билан яшади. Дўл бўлмайдими, ёмғиру сел урмайдими, пайкал пайҳон бўлмайдими, кўчат қаддини тутгунча қатқалоқ "ютмайдими", дим жазирамада ғўза гули тўкилиб кетмайдими? Хуллас, қўли меҳнатда, бир хаёли ерда, бир хаёли кўкда бўлди, деҳқоннинг.

Фақат меҳнатни билди, ишлади. Фақат яхши ният қилди, ишлади. Фақат эзгу ўй билан яшади – ҳосилим кўпайсин, ишлади, нияти холис эди – юртимда тўй бўлсин. Элимда тинчлик бўлсин. Ҳа, соф ва беғубор ният жо кўнгил осмондай кенг бўлади. Ўйлари чароғон бўлади. Шундай экан, Оллоҳ ҳам унга сўраганини беради; ўзбек деҳқони – далани кафтига олган азамат инсоннинг бу йил кўкрагига шамол тегди. Режа юз бўлди – юз ҳам ёруғ бўлди.

Пахтани ўзбеклар нондай ҳалол, нондай ардоқли деб билишади. Ўзбек ҳеч қачон ерда ётган пахтани босмайди, топтамайди, тепкилаб ўтмайди. Ўзбеклар пахтани сира увол қилмайди. Чунки пахта осонликча пайдо бўлмайди. Заҳмату меҳнат терлари қоришиқ пахтага. Пахта меҳнату заҳмат терлари билан ҳам озиқланади.

(Давоми 2-бетда)

2005 ЙИЛ - СИҲАТ-САЛОМАТЛИК ЙИЛИ

Аёл саломатлиги – миллат саломатлиги

Фуқаролик жамиятини ўрганиш институтида Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси билан ҳамкорликда ташкил этилган давра суҳбати «Аёл саломатлиги - миллат саломатлиги» мавзуига бағишланди.

Унда Олий Мажлис Сенати ҳамда Қонунчилик палатаси аъзолари, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, хотин-қизлар қўмиталари мутасаддилари, нодавлат нотижорат ташкилотлар раҳбарлари иштирок этди.

Мамлакатимизда Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида халқимизнинг, айниқса, хотин-қизларнинг саломатлигини янада мустаҳкамлаш, оила, оналик ва болаликни муҳофаза этишга катта эътибор қаратилаётгани алоҳида таъкидланди. Бу борада қабул қилинган «Сиҳат-саломатлик йили» Давлат дастури, Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилиш Давлат дастури каби ҳужжатлар муҳим омил бўлаётир.

Юртимизда замонавий ускуна ва жиҳозлар билан таъминланган тиббий марказлар, сиҳатгоҳлар, шифо масканлари, оилавий поликлиникалар, қишлоқ врачлик пунктлари тобора кўпаймоқда. Ёшларни оилавий ҳаётга тайёрлаш, ўсмир қизлар ва аёлларни тиббий кўрикдан ўтказиш, саломатлигини мустаҳкамлашга жиддий эътибор қаратилмоқда.

Айни вақтда «Сиҳат-саломатлик йили» Давлат дастури асосида бу борадаги ишлар кўлами тобора кенгаймоқда. Оналик ва болаликни ҳимоялаш, репродуктив саломатликни яхшилаш, тиббий маданиятни юксалтиришга қаратилган чора-тадбирлар изчил амалга ошириляпти.

Анжуманда оилавий поликлиникаларда аёлларни тиббий кўрикдан ўтказиш ишларини янада яхшилаш, врачлар малакасини ошириш, хотин-қизлар ўртасида тиббий-маърифий тадбирлар кўламини кенгайтиришга оид вазифалар белгилаб олинди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, Республика Хотин-қизлар қўмитаси раиси С.Иномова сўзга чиқди.

(ЎзА)

«Ҳар ёнда гўзаллик ёймиш дафтарин...»

Қорақалпоқ пахтаси

ВОДИЙЛАРНИ ЯЁВ КЕЗГАНДА

Ҳар ёнда тўкинлик куздан нишона,
Ҳар ёнда гўзаллик ёймиш дафтарин.
Сонсиз эгатларга сочилмиш ана,
Менинг шодликларим, эзгу дардларим.

Ҳассос шоиримиз лутф этганича бор. Бугун чиндан ҳам юртимизда олтин куз кезиб юрибди. Тирамоҳ оёқлаб, сувлар тиниқлашган, боғ-роғларда мевалар ғарқ пишган. Йўлнинг икки тарафида саховатли олтин кузнинг фараҳбахш манзаралари. Куз таровати дилни сеҳрлайди. Ахир қип-қизил чўлда, тош ва шағал устида яратилган жаннатларга монанд боғлардаги шарбатга тўлиб турган мева-чеваларни, шиғил-шиғил мева туккан жийда дарахтларини, тилни ёрадиган қовун ва тарвузларни, адир томонларга чўзилиб кетган бодомзорларни кўрганингда завқланмай, ҳайратланмай бўладими? Қорақалпоқ далаларини кезган одам улкан денгиз мисол чайқалиб ётган оппоқ пахтазорни кўриб ҳайратга тушмай иложи йўқ. Назаримда, пахтазор этаклари узун-узун оппоқ ҳарир кўйлагини оҳиста судраб кетаётган келинчакка ўхшайди айни дамда. Сулув, ғайратли ва гўзал келинчаклар сингари пахтанинг ҳам бахти очилди. Кекса, кўпни кўрган уста деҳқонларнинг таъбири билан айтганда: Бу мавсум пахта чаноқларига сиғмай, тўлиб-тошиб кетди. Таъбир жоиз бўлса яратилган улкан хирмонлар ёғдуси олис-олисларга таралиб турибди. Қорақалпоқ деҳқонининг юзи ёруғ бўлди. Пахта тайёрлаш режаси мамлакатда биринчи бўлиб адо этилди.

(Давоми 2-бетда)

ҲИКОЯ

Оқ чумчуқ

Саид АҲМАД

Куйганёрдаги боғимда шийпонга чиқиб, Қорадарёнинг айқириб оқишини томоша қиламан.

Кейинги кунларда дарҳ қирғоғини чумчуқ босиб кетди.

Канал мироблари суви қочиб, очилиб қолган оролчаларга шоли экишган. Ҳозир улар ўриб олган боғ шолиларни шундоққина шийпон тагидан орқалаб ўтадилар.

Чумчуқлар тўкилган шоли донларини талашиб-тортишиб чўқиб юрадилар.

Уларга қоғоздек оппоқ бир чумчуқ аралашиб қолган. Бошқа чумчуқлар оқ чумчуқни бегонасираб чўқиб ҳайдайдилар. Охири уни ташлаб учиб кетадилар. Оқ чумчуқ эса улардан қолмайди. Қанчалик чўқиб ҳайдамасинлар барибир ўзини тўдага ураверади. Ажаб! Бу қандай сир-синоат бўлди?

Уруш арафаси эди. Бозордан карнайгул кўчатларини олиб келиб ҳовлига эккандим. Шу гулнинг ҳидини ниҳоятда яхши кўрардим. Кўпчилик уни назарга илмай қўйган. Ҳар хил атиргуллар ўша пайтларда жуда обрў қозонган дамлар эди. Маҳаллада ҳам, районда ҳам ҳеч ким карнайгул экмасди.

(Давоми 4-бетда)

ХАЛҚ БАНКИ
сизнинг оилангиз банки
BANK

УзРТСБ Биржевые котировки сум/кг									
	БЕНЗИН (76) 508,3 ▼ - 4,0	БЕНЗИН (80) 532,4 ▲ + 1,0	БЕНЗИН (91) 593,7 ▼ - 2,3	ДИЗ.ТОПЛИВО 285,7 ▼ - 1,1	МАЗУТ 91,9 ▼ - 30,5	СЖ.ГАЗ 300,5 ▼ - 93,6	МАСЛО ХЛОПК. 816,6 ▲ + 3,6	САХАР 633,1 ▲ + 1,7	МУКА выс.сорт 280,3 ▲ + 0,3

Муваффақиятимиз боиси нимада?

(Боши 1-бетда)

Шунинг учун ҳам пахтанинг қадри баланд. Шу ўринда оташин шоиримиз, Ўзбекистон Қаҳрамони Абдулла Ориповнинг қуйидаги мисралари ёдга тушади:

Пахта бизнинг луғатда
Миллион йиллик сўз эрур,
Жўякларда туғилган
Оналар тўлғоқ дарди.
Мабодо ўсимликка
Забон битса, албатта
Энг аввал пахта нави
Ўзбекча гапирарди.

Бундан ортиқ таъриф келтиролмайсиз. Ва, пахта ер юзида ўзбеклар борлиги туфайли ҳам "дунёни таниди" десангиз камингиз кетмайди.

Пахтани исроф қилиш увол дедик. Бу ўзбекларнинг руҳияти, шуурига сингиган тушунча. Яқинда Қорақалпоғистон Республикасининг Элликқалъа туманида бўлдик. Қорақалпоғистон Республикаси пахта режасини мамлакатда биринчи бўлиб уддалаётган кун арафасида эди. Элликқалъанинг "Янгиер" фермер хўжалиги ҳам зафар қучган кун. Дала шийпонида пахтакорлар жамулжам. Шодлик, ғурур, ўзига хос кўтаринкилик. Ҳамманинг кайфияти аъло. Шунда 80 ёшга етган фермер, Шермат ота сўзлаб қолди.

– Пахта ўзи кичкина ўсимлик бўлгани билан довруғи дунёни тутади. Ҳовва, пахтада осмонни суяйдиган қудрат бор... Мен бундай ўхшатишдан танг қолдим. Оддий деҳқоннинг кўнглидан отилган гаплар ҳайратимни тоширди.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ташкилий назорат гуруҳи раҳбари Султонмурод оға Кутлимуродов бепоён далаларга қўл чўзиб шундай деди:

– Худога шукр, режани бажардик. Юзимиз ёруғ. Бироқ ана, отизга қаранглар (Қорақалпоғистонда далани отиз дейишади – муаллиф) пахта оқиб ётибди. Қандай кўзимиз қияди, териб олмасак увол бўлади. Бу – нон-ку, бу ризқку... Буни шундай қолдириб кетиб бўлмайди, албатта.

Чиндан ҳам далада худди қор ёққандай, оппоқ қор қоплагандай – мислсиз оқлик, қийғос очилган пахталар ҳукмрон эди. Туман деярли 90 фоиздан зиёдроқ пахтани юқори навга топширди. Режа бажарилгани билан даладаги ризқ бисёр эди. Дала оппоқ, то уфққа туташ пайкалда оқлик чайқалар, бу оқлик осмоннинг бир бурчида оқ булутлар билан туташиб кетгандай эди, гўё. Буни мўъжиза демай бўладими?

Лекин бу мўъжизага эса осонликча эришилгани йўқ. Биринчи галда деҳқонга тўлиқ шароит яратилди. Ёнилғи дейсизми, техника дейсизми, минерал ўғит дейсизми, неки зарурат бўлса, мамлакат бўйича ҳеч бир деҳқон танқислик сезмади, ҳисоб. Улар даланинг ўзига етказиб берилди. Сувга зориқиш бўлмади. Меҳнат уюшқоқлик билан ташкил этилди – агротехника қоидалари асосида ғўзага бенуқсон ишлов берилди. Бу ёқдан табиат ҳам деҳқонга қарашди. Энг муҳими, сара уруғ танланди. Хуллас, барча ўта зарурий омиллар бир нуқтада – деҳқон даласида бирлашди.

Ва, одамларимиз ҳам бир ҳақиқатни англашди. Мустақиллик осмондан тушмаган, уни асраш учун бутун бир халқ жам ҳолда, бир мақсад йўлида бирлашиши лозим. Фаровонликка бунёдкорлик билан эришилади.

Бироқ ана шундай ўй, ана шундай якдиллик билан дадил ҳаракат қилаётган халқимизнинг шаҳди-шиддати, очиғи, кимларнингдир ғашини келтираяпти. Кимларнингдир ғашини қўзитаяпти.

Яқинда, хориж нашрларидан бирида ишлайдиган, тил тагига заҳар ташлаб, аччиқ-тизиқ гапларни сақлаб юрган ҳамкасбимиз ўз қиёфаси, ичидаги "дард"ни ошкор этибди-қўйибди. Мақолани ўқиб, халқимиз орасида тарқалган, худбинликка мубтало бўлган кимсалар ҳақидаги ушбу гап ёдга тушади; Бир баднинт нокасга шундай имконият берилибди. Ниятингни айт – эришасан. Фақат сенга раво кўрилган нарса қўшнингга икки ҳисса ортиқ бўлиб тегади. Шунда ҳалиги худбин қўшни шундай дебди: "Менинг бир кўзим кўр бўлиб қолсин..."

Хуллас, ҳалиги ҳамкасбимизнинг мақоласига қайтсак...

"Ўзбеклар бу йил тасодиф туфайли пахта режасини уддалашди, – дейилади мақолада ва давом эткизилади: – Ва, қандайдир мўъжиза рўй бериб, уларда пахтага қиммат нарх тўлай бошлашди..."

Биринчидан, ўзбеклар ҳеч қачон ҳеч нарсага тасодиф туфайли эришмайди. Нимагаки эришса, меҳнати, заҳмати эвазига эришади. Ишлайди, изланади, тиним билмайди. Агар осмонга қараб, олма пиш, оғзимга туш, деб ётган тақдирда, бу йил ҳар бир деҳқоннинг қўлига Алуддиннинг сеҳрли чироғини бериб қўйганингизда ҳам, бу йилги ҳосилнинг ярмини ҳам тўплашолмасди. Озмунча тер тўкилмадими, буни камтарин деҳқон бобомиз ҳеч кимга, ҳеч бир мухбирга пеш қилмайди.

Иккинчидан, терим чоғи пахтага қиммат нарх белгиланган экан, бунинг ҳам ажабланарли жой йўқ. Пахта ўзимизники, ўзимиз тераяпмиз. Қолаверса, теримчи меҳнати қадрланмоқда. Хўш, бунинг нимаси хорижлик мухбирга ёқмай қолди?

Ахир ўз юртингдаги одамларнинг меҳнатдан кўнгли совиб, тўлиқ шарт-шароит яратилмаган бўлса, одамларнинг ўз меҳнати самарасини кўришга ишончи бўлмаса, айбни ўзгалардан ахтармоқ керакми? Мухбир ўзи англамаган ҳолда шундай далилларни айтиб ўтади: "Биз томонда ерни ҳайдаш муаммо. Техника йўқ. Сельхозтехникаларнинг аҳволи аянчли... Мўъжиза туфайли юриб турган битта тракторга қанчалаб деҳқонлар навбатга туришиб, ўз ерини пулга ҳайдатишади. Агар ўшандаям деҳқонга трактор тегса, ололса, ерни ҳайдатади... Техникага бир йил аввал навбатга туриш керак!.."

Хўш, бундай бўлгач, пахтадан ҳосил олиш, режани уддалаш ҳақида гап бўлиши мумкинми?

Мухбир яна ўз айбини ўзи очади. У пахтакорлар билан хом ашёни қабул қилувчи пахта заводлар ўртасида келишмовчилик, зиддият мавжудлиги, бу можаро ҳам уларнинг юртида пахтачиликка салбий таъсир кўрсатаётганини ёзади. Деҳқондан пахтани арзон-гаровга, ҳатто таннархга тенг бўлмаган пулга сотиб олишаётганидан ёзғиради.

Хўш, шундай бўлгач, ким пахта экади? Ким пахтачилик билан шуғулланади? Кимнинг қўли ишга боради? Ер ҳайдалмаса, минерал ўғитлар берилмаса, пахта арзон нархда харид қилинса, айб кимда?

Демак, ҳудуддаги одамларни "пахтадан озод қилиш лозим"лиги уқтирилади мақолада. Бунинг учун бири икки бўлмаётган шўрлик деҳқонларнинг шарт-шароитини яхшилаш учун дабдурустдан, аллақаердандир халқаро жамғарма вакиласи ҳам мухбир олдида пайдо бўлиб қолади. Ва мухбир билан вакила хоним одамларни "яхши яшаши" учун бизнес-режа тузишга даъват этади ва кичик бизнесга жалб қилиб, уларга кредит беришмоқчи бўлишади. Худди эртакка ўхшайди бу.

Сўнгра бироз вақт ўтгач, ҳалиги вакила одамлар уни мутлақо эшитишни истамаётгани, кичик бизнесни тушунмаслигини айтади. Ва, энг кулгилиси, ерлик деҳқонлар билан бўлган мулоқот чоғида, жамғарма ажратадиган арзимас маблағга фақат музқаймоқлар сақланадиган темир қутилар сотиб олиш ва "музқаймоқчилик"ни йўлга қўйиш мумкинлиги аён бўлади. Бундан ҳалиги вакила хафа. Ҳамма музқаймоқ сотса, музқаймоқни ким сотиб олади? Ҳамма ёқни музқаймоқ босиб кетади-ку. Хуллас, вакила ҳам, мухбир ҳам, халқимиз таъбири билан айтганда, муз ургандай бўлиб боши ҳам бу режадан воз кечишади.

Мухбир яна ўз мақоласида давом этади: "Тўғриси, камбағаллик ҳақида гапириш ноқулайдир, эҳтимол, қайсидир йили пахтадан айрим деҳқон хўжаликлари юқори ҳосил олди. Режалар уддаланди. Рентабеллик ҳатто 300 фоизга етди. Шу ўринда пахтакорларимиз олий навли уруғ сотиб олишса. Яхши бўларди. Бироқ, ундай қилишмади. "Жип", "Мерседес" машиналари, шаҳардан қимматбаҳо ҳовли-жойлар харид қилишди. Уруғ масаласи эса боз-боягидай, ҳеч ким эътибор бермади..."

Шу ўринда яна бир таажжубли савол туғилади. Уруғнинг нави паст бўлса, аъло навли уруғ сотиб олиш, уруғчиликни йўлга қўйиш ўрнига бошқа нарсалар харид қилаётганлар айбни нега ўзгаларга тўнкашади?

Ўзбекистоннинг иқтисодий жабҳада ҳам обрўси тобора ошмоқда. Жаҳон эътиборини тортаяпти. Ўзбек халқи бу соҳада мислсиз ютуқларга эришаяпти. Бу эса табиийки, айримларга ёқмаётганга ўхшайди. Биз бу соҳада анча илгарилаб кетдик. Мисол учун, яқинда Тошкентда очилган Биринчи Ўзбекистон халқаро пахта ярмаркасида 26 мамлакатдан келган 200 дан ортиқ компания ва фирма вакиллари иштирок этишди.

Унда Ўзбекистон иқтисодиётининг жадал ривожланиши пахтани ўзимизда қайта ишлашни кўпайтириш ва қўшимча қиймати юқори тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш таъкидланди. Масалан, 1990 йилда пахтани қайта ишлаш ҳажми атиги 3 фоиз эди. 2004 йилда эса у 28 фоизни ташкил этди. 2008 йилда бу кўрсаткични 51 фоизга етказиш мўлжалланмоқда. 2005-2008 йилларда Тўқимачилик саноатини ривожлантириш дастури амалга оширила бошланди. Ушбу дастур доирасида 1,5 миллиард АҚШ доллари миқдорида тўғридан-тўғри инвестицияларни жалб этган ҳолда, 94 та инвестиция лойиҳасини амалга ошириш кўзда тутилганлиги қайд этилади.

Хуллас, бу борадаги ютуқларимиз илдизи ҳамон ўша – халқимизнинг ишчанлиги, бағрикенглиги, энг олийжаноб фазилатлари билан боғлиқдир. Кимдир буни англар, кимдир англамас.

Қўчқор НОРҚОБИЛ,
шарҳловчи.

Ер ҳайдасанг куз ҳайда, куз ҳайдамасанг юз ҳайда

(Боши 1-бетда)

— Ернинг оби-тобига келгани, етилгани, яъни, шудгорни бошлайвериш мумкинлиги қандай аниқланади?

— Шудгорни бошлаш пайтида тупроқнинг намлик даражаси 16-18 фоиз атрофида бўлиши керак. Бундан кам бўлса, ҳайдов олди суғоришини ўтказиш, кўп бўлганида ҳайдов муддатини бироз орқага суриш лозимдир. Чунки қаттиқ ерда лемех тиғлари тезда ўтмаслашиб қолади ва белгиланган чуқурликкача ботмайди. Катта кесаклар кўчади, плуг тиргаклари эгилиб кетади. Ер лой бўлганда эса трактор яхши юрмайди, отвалларга лой ёпишиб қолади, ҳар икки ҳолатда ҳам шудгор ўта сифатсиз чиқади. Шудгорлаш даврида яна бир нарсага қатъий амал қилиш керак: техникадан фойдаланишда дала шароитидан келиб чиқиш зарур. Мисол учун, ғўзапоя ва ўтдан тоза далаларни имкон қадар корпуслари рама бўйлама ўқи атрофида айлана оладиган "Кварнеланд", ПДО-4-45 русумли плугларда шудгорлаш шудгорнинг текис чиқишини таъминлайди. Бегона ўт ҳар йили босадиган майдонларни эса тупроқ қатламини 30-40 см чуқурликда тўла ағдарадиган қўшярусли ПЯ-3-35, ПД-4-45 ва ПДН-3-30 русумли плуглар ёрдамида шудгорлаш керак. Бунинг учун қўшярусли плугларни юқори корпус тупроқнинг устки қатламини қирқиб, агрегатнинг олдинги ўтишидан ҳосил бўлган эгат тубига, пастки корпус эса тупроқнинг остки қатламини қирқиб, эгатга олдин ташланган устки қатлам бетига ағдариб қўядиган тарзда ростлаш жоиз. Умуман, ҳайдаш чуқурлигини ҳар бир даланинг тупроқ шароитига қараб танлаш зарур. Масалан, бухоролик агроном ва муҳандислар ҳар йили шудгорлашни икки сантиметр миқдорида чуқурлаштириб боришни афзал кўрадилар. Ер шундай чуқурликда ҳайдалиши керакки, бунда шағал ёки қум шудгор бетига ағдарилиб чиқмаслиги даркор.

— Шудгорнинг сифатли чиқиши учун шудгор давомида яна қандай агротехник тадбирларни амалга ошириш лозим бўлади?

— Шуни алоҳида эслатиб ўтиш лозимки, айланма плуглардан ташқари қолган барча плуглар ёрдамида ҳайдалган ерларда очиқ эгатлар ва марзалар ҳосил бўлади. Оқибатда уларни ҳар доим текислаб кетиш муаммоси пайдо бўлади. Бу юмуш ГН-4А ёки ГН-2.8 русумли ўрнатма грейдер пичоқлари воситасида бажарилади. Шунингдек, ҳар қандай русумдаги плугга фақат ва фақат ўзига аталган лемех ҳамда отвалларни ўрнатиш керак. Улар қўлбола бўлса ёки ўзининг махсус металидан ясалмаган бўлган тақдирда лемех тупроқни тоза кесмайди, тезда ўтмаслашади ва ишдан чиқади. Отвал юзаси ҳам ялтирамайди, тупроқ ёпишиб қолади, ёмон майдаланади ва ағдарилади. Бу эса ҳосилдорликка салбий таъсир кўрсатади.

Ер ҳайдашда юқори унумдорликка эришиш, техника нособозликларини жойида тузатиш учун 2 та "Магнум", 4 та Т-4А ёки ВТ-150 русумли занжирли тракторларига биттадан кўчма устахоналар бириктирилиб қўйилиши керак. Кўчма устахоналар зарур эҳтиёт қисмлар, пайвандлаш агрегатлари билан тўла-тўкис таъминланган бўлиши шарт. Ана шу талабларга амал қилинсагина, шудгорлаш ишларини қисқа муддатларда сифатли қилиб якунлаш мумкин бўлади.

— Демак, боболаримиз "Ер ҳайдасанг куз ҳайда", деб бежиз айтишмаган экан-да...

–Деҳқончилик илмини мукаммал билган аждодларимиз йиллар давомида ўз ҳаёт тажрибаларидан бунга ишонч ҳосил қилганлар. Ахир ерни кузда ҳайдамаса, кейин уни юз ҳайдашнинг самараси йўқлигини улар чуқур англаб етишган-да. Буни 2005 йилги натижалар ҳам рўйи рост кўрсатиб берди. Агар ўтган йили кузда бу муҳим юмуш ўз вақтида ўтказилмаганда эди, бугунги салмоқли ютуқлар бизга насиб этмасди. Шунинг учун 2006 йил ҳосилига пухта замин қўйиш учун шудгорни кузда сифатли қилиб ўтказиш мақсадга мувофиқдир.

Ҳ.ТОШХЎЖАЕВ суҳбатлашди.

ҚИЛМИШ-ҚИДИРМИШ

Пастдарғомлик тракторчи Элмурод Тўқсориевнинг ўзбошимчалиги қимматга тушди. Гап шундаки, ўтган йили унинг айби билан "Кичик Чимбой" фермер хўжалигининг экин майдонини шудгорлаш охирига етказилмай қолган ва шу фермер хўжалиги балансидаги 127 метр квадрат асфальт йўлга жиддий шикаст етказилган.

Қимматга тушган ўзбошимчалик

Яқинда бу иш туман фуқаролик ишлари бўйича суди томонидан кўриб чиқилди. Раислик қилувчи, туман суди раиси Самад Алибеков даъвогар ва гувоҳларнинг фикрларини тинглади. Тўпланган далилларни ўрганди. Жавобгар ўз айбини тан олишга мажбур бўлди.

Қарангки, тракторчининг айби билан "Кичик Чимбой" фермер хўжалигининг шудгорланиши лозим бўлган 276 гектар ер майдонидан бор-йўғи 94 гектаригина келгуси йил ҳосилига тахт қилинибди. 65 фоиздан ортиқ майдон эса гўё тракторчининг ёдидан кўтарилибди. Аммо, бу орада Элмурод Тўқсориев ўзига тегишли экин майдонини шудгорлашни унутмаган, кўчада тракторни беҳуда ҳайдаш ҳисобига 127 метр квадрат асфальт йўлни бузишга вақт топган. Бу ҳаракатлари билан тракторчи республика Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 4 ноябрдаги "2005 йил ҳосили учун шудгорлашни уюшқоқлик билан ўтказиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги қарори талабларини қўпол равишда бузган.

Ўзбошимчалик, зиммадаги масъулиятни ҳис этмаслик ҳеч қачон яхшиликка олиб келмайди. Элмуродга ҳам бундай ўзбошимчалик ортиқча ташвиш келтирди. Аммо, қинғирликнинг катта-кичиги бўлмайди. Оқибатда у суд ҳукми билан "Кичик Чимбой" фермер хўжалигига етказган 401593 сўмлик зарарни ва давлат фойдасига 60238 сўм давлат божини тўлайдиган бўлди.

Бу воқеа баъзи бир ўзбошимча «тадбиркорлар»га ибрат бўлар деган умиддамиз.

Мамадиёр ЗИЁДИНОВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

«Ҳар ёнда гўзаллик ёймиш дафтарин...»

(Боши 1-бетда)

Воҳанинг энг тажрибали раиси Олий Мажлис Сенати аъзоси, Ўзбекистон Қаҳрамони Ағатой Адилов бошчилигидаги Тахтакўпир ширкат хўжалигидан тортиб, Юртбошимиз даласига ташриф буюрган Кегайли туманидаги "Умид" фермер хўжалиги раҳбари Қалбика Эрназаровагача, Тўрткўл, Элликқалъа, Беруний, Амударё, Нукус, Қўнғирот туманларидаги кўплаб ширкат ҳамда фермер хўжаликларининг серғайрат, беҳаловат, тупроқнинг ўзидай ҳокисор раҳбарию деҳқонларига қадар барча каттаю кичикнинг чеккан заҳматлари бесамар кетмади.

Бутун мамлакат қандай эзгу ташвишлар билан яшаётган бўлса, бугунги кунда Қорақалпоғистонда ҳам ҳар бир соҳада шу ҳолатлар намоён. Воҳада бунёд этилаётган иншоотлар ҳамда ободончилик юмушларини айтмайсизми? - ҳамма-ҳаммаси яхшилик учун, ёш авлод тарбияси эл-юрт равнақи учун қилинган, қилинаётган эзгу амаллардир. Пахта йиғим-терими қизиб, пайкалларда ҳаёт булоқдек қайнаган дамларда далада ишлаётганларга иш ҳақини кечиктирмасдан бериб бориш муҳим аҳамият касб этади. Мазкур вазифани Акциядорлик Тижорат "Пахта Банк"нинг Қорақалпоғистон республикаси бошқармаси муваффақиятли адо этиб келмоқда.

–Президент қарорида теримда иштирок этаётган барча ишчиларни ўз вақтида меҳнат ҳақи билан таъминлаш асосий вазифа қилиб қўйилди, - дейди АТ "Пахта Банк"нинг Қорақалпоғистон республикаси бошқармаси бошлиғи Маҳмуд Муятдинов. – Иш ҳақи ҳар беш кунда бериб борилаяпти. Ҳар бир килограмм пахта учун қарорда кўрсатилганидек ҳақ тўланмоқда. Бу жараённи назорат қилиш мақсадида ҳар бир бўлимларда ишчи гуруҳлар ташкил қилинди. Улар пул тушишини, теримчилар қўлига етиб боришини жиддий кузатиб бормоқдалар, ташкилий ишлар билан шуғулланмоқдалар. Теримчилар билан ҳисоб-китоб қилиш ишларини дала бошининг ўзида амалга ошириш ташкиллаштирилди.

Маҳмуд Жалеловичнинг айтишича, мавсумда терим пулига 9290,3 миллион сўм миқдорида маблағ ажратилган. Шундан "Пахта Банк" бўлимлари орқали теримчиларга берилган маблағ 5758,9 миллион сўмни ташкил этди. Ҳозирда далаларда иш қизғин. Мақсад қолган хомашёни ёғин-сочинли кунларга қолдирмасдан йиғиштириб олиб, кузгу-қишки агротехник тадбирларни ўз вақтида энг мақбул сифатли адо этишга, келгуси йил ҳосилига пухта замин яратишга қаратилган.

"Қишлоқ хўжалиги корхоналарининг давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган пахта ва ғалла етиштириш харажатларини тижорат банклари томонидан кредитлаш тартиби тўғрисида"ги Низомга асосан туманларда ширкат ва фермер хўжаликлари раҳбарлари иштирокида ўқув семинарлари ўтказилиб, уларга янги кредитлаш механизми тўғрисида батафсил тушунчалар берилди. Шу билан бир қаторда банк филиаллари тегишли барча меъёрий ҳужжатлар ва кредит шартномаларининг намунавий нусхалари билан таъминланди.

2005 йилдан бошлаб Республикада ғалла ва пахта етиштирувчи барча қишлоқ хўжалик корхоналарига барча харажатларни молиялаштириш учун имтиёзли кредитлаш механизми жорий этилди.

Бугунги кунда Қорақалпоғистон Республикаси "Пахта Банк" туман бўлимларида 4300 мингга яқин фермер хўжаликларига хизмат кўрсатилмоқда. Шундан, 2005 йил пахта ҳосили учун контрактация шартномаси тузган фермерлар 2734 тани ташкил қилиб, улар билан банк ўртасида тўлиқ кредит шартномалари тузилган. Мазкур кредит шартномаларига асосан улардан белгиланган харажатлар меъёрига кўра ойма-ой буюртмалар қабул қилиниб борилди.

2005 йил ғалла ҳосилини етиштириш учун 33 та фермер хўжаликларига 50,3 миллион сўм миқдорида кредит ажратилди ва маблағлар тўлиқ ўзлаштирилди.

Ҳозирги кунга келиб пахта ҳосили харажатларини молиялаштириш учун 2734 та қишлоқ хўжалик корхоналарига жами 10017,4 миллион сўм миқдорида имтиёзли кредитлар йўналтириб берилди.

Шу йил 12 августдаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг "2005 йил ҳосили хомашёсини ўз вақтида йиғиб-териб олишга доир ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори ижросини таъминлаш мақсадида "Пахта Банк"нинг барча филиалларида ишчи гуруҳ тузилиб, ҳар бир пахта етиштирувчи қишлоқ хўжалик корхонасига банк ходими бириктириб қўйилди. Хориждаги тараққий этган давлатлар тажрибасидан маълумки бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришда айланма маблағлар етишмаслиги ёки замонавий технологиялар харид қилишда молиявий имкониятнинг чекланганлиги муаммоси асосан лизинг амалиётлари орқали ҳал этилади. Шу боис бу жараёнларда молиявий хизматнинг ушбу тури кенг қўлланилади.

Ҳукуматимизнинг тегишли қарорларига асосан, паст рентабелли, зарар кўриб ишлаётган, истиқболсиз ширкат хўжаликлари тўлиқ фермер хўжаликларига айлантирилмоқда. Уларга ҳар жиҳатдан эркинлик берилганлиги сабабли бу мавсумда Қорақалпоғистонда етиштирилган пахта ҳосилининг асосий қисми мулкдорлар ҳиссасига тўғри келмоқда. Бу қувончли ҳол, албатта. Шу мақсадда шаҳардан анча олисда жойлашган овулларда 29 та янги мини банклар очилди. Бу кичик шохобчаларда айни пайтда 1660 нафар мулкдорларга намунали хизмат кўрсатилмоқда. Фермер хўжаликларига мини банклар томонидан ажратилган имтиёзли кредитлар 4444,2 миллион сўмни ташкил қилди.

Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 26 декабрдаги 607-сонли қарорига асосан 2006 йилда Қорақалпоғистонда 14 та ширкат хўжалиги тугатилиб, уларнинг ер майдонлари фермерларга бўлиб берилиши кўзда тутилган. 12 та мини банк шохобчаларини очиш режалаштирилган. Мақсад фермерларни ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшишдир.

Хирмонлар ёғдуси

Қораўзак туманида бир ажойиб инсон бор. Жуманазар Нажимов. Туман қишлоқ ва сув хўжалиги бўлими бошлиғи бўлиб ишлайди. Камтар, етти ўлчаб, пишитиб гапиради. Кўп китоб ўқиган, саводи баланд. Хўп меҳнаткаш, деҳқончиликка уқуви баланд.

Жуманазар оға, туман пахтакорларининг қўлга киритган меҳнат ютуқлари ҳақида тўлқинланиб сўзлайди. Ҳақиқатдан ҳам у кишининг сўзлари ўзидай самимий, ортиқча мулозаматга ўрин йўқ.

Тумандаги Султон Гузербоев раҳбарлик қилаётган "Қурала" фермерлар уюшмаси деҳқонлари бу мавсумда 664 гектар ерда пахта етиштиришди. Ҳосилдорлик 25 центнердан ошиб кетди. 300 гектар ерга эса кузги буғдой экилди. Ҳамидулла Ҳокимниёзов етакчилигидаги "Епимезак" фермерлар уюшмаси давлат шартномаси режасини 12 иш кунида бажарди. 135 гектарлик пахта майдонидан юқори ҳосил олинди. 700 гектар ерга экилган ғалла майсалари униб чиқди.

–Теримчиларга ҳар беш кунда терилган бир килограмм пахта учун 42 сўмдан иш ҳақи бериб борилганлиги муваффақиятнинг бош омили бўлиб хизмат қилди, деб ўйлайман, - дея суҳбатга қўшилди "Пахта Банк"нинг Қораўзак бўлими бошлиғи Ансат Узоқов. –Натижада туман пахтакорлари пахта тайёрлаш давлат буюртмасини Қорақалпоғистонда биринчилардан бўлиб адо этишди.

Тахтакўпир тўлқинлари

Ҳозирги кунда Тахтакўпир –Қорақалпоғистондаги йирик туманлардан биттаси. Ҳудуди кенг, аҳолиси эса унчалик кўп эмас. Туман Қораўзак, Қозоғистоннинг Қизил Ўрда вилояти ҳамда Навоий вилояти билан чегарадош. Туман аҳолиси асосан чорвачилик, пахтачилик, ғаллачилик билан банд. Туман пахтакорлари бу мавсумда қисқа муддатда давлат шартнома режасини биринчилардан бўлиб бажардилар.

Бу ерда илғор ўзига хос пахтачилик мактаби яратилган. Хўжалик раҳбарларидан тортиб деҳқонгача қайси далада қайси навли пахта экилишини ва унга қачон ишлов берилишини яхши билишади. Теримнинг дастлабки кунларидаёқ Ўзбекистон Қаҳрамони Ағатой Адилов бошчилик қилаётган тумандаги Тахтакўпир ширкат хўжалиги зафар маррасига етиб келдилар.

–Пахтанинг сифати қандай сўраймиз, Чимбой пахта тозалаш заводига қарашли Тахтакўпир пахта қабул қилиш маскани раҳбари Х.Аузовдан. –Э, сифатига гап йўқ. Бугунгача қабул қилинган пахтанинг ҳаммасини юқори навларга олдик.

–"Пахта Банк" билан ҳамкорлик яхши йўлга қўйилганлиги сабабли иш ҳақи ўз вақтида кечиктирмасдан бериб борилмоқда. Натижада оқ олтинимизнинг толаси яхшиланиб бормоқда. Маскан ҳовлиси гўё олтин тоғларни эслатади. Ҳовлини айланиб юриб уюм-уюм пахта ҳосилини кўриб завқ-шавқ туясан киши.

Улуғбек ЖУМАЕВ,
"Қишлоқ ҳаёти" мухбири.

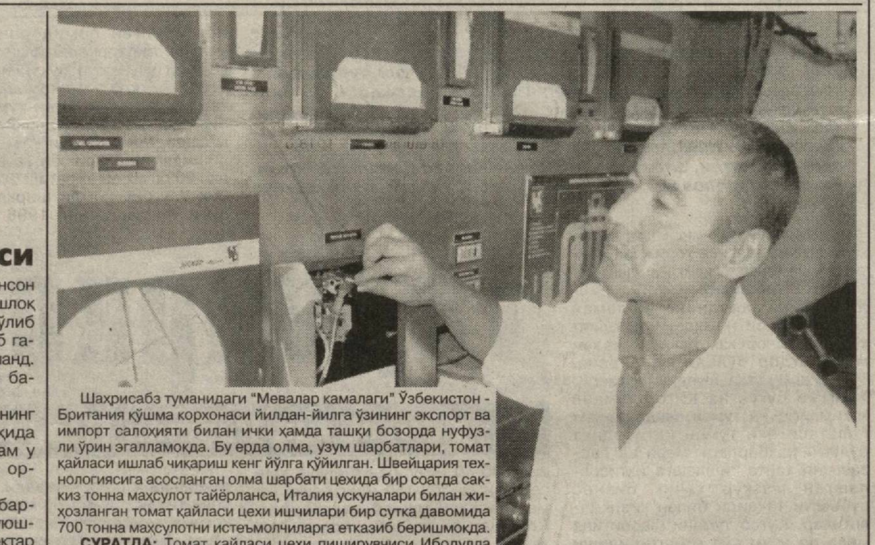

Шаҳрисабз туманидаги "Мевалар камалаги" Ўзбекистон - Британия қўшма корхонаси йилдан-йилга ўзининг экспорт ва импорт салоҳияти билан ички ҳамда ташқи бозорда нуфузли ўрин эгалламоқда. Бу ерда олма, узум шарбатлари, томат қайласи ишлаб чиқариш кенг йўлга қўйилган. Швейцария технологиясига асосланган олма шарбати цехида бир соатда саккиз тонна маҳсулот тайёрланса, Италия ускуналари билан жиҳозланган томат қайласи цехи ишчилари бир сутка давомида 700 тонна маҳсулотни истеъмолчиларга етказиб беришмоқда.

СУРАТДА: Томат қайласи цехи пиширувчиси Ибодулла Мелихов иш жараёнини кўздан кечирмоқда.

Б.АКРАМОВ олган сурат

Соҳиллар

Истанбул нафақат Осиё ва Европа қитъаларини боғлайдиган гўзал шаҳар, балки Мармар денгизи ва Босфор бўғози соҳилларидаги сулув маскан ҳамдир. Бу мафтункор маскан уч минг йилликдан кўпроқ тарихга эга. Ундаги тарихий обидалар шаҳар босиб ўтган шонли йўлдан гувоҳлик бериб турибди.

ТААССУРОТ

Яқинда биз соҳиллар сулуви бўлган Истанбулга саёҳат қилдик. Унга маҳлиё бўлар эканмиз, шаҳарни дунёга танитган, унинг шуҳратини оширган, уни сулув ва мафтункор қилган обидалар – саройлар, масжидлар, музейлар, мақбаралар, миноралар билан танишдик ва миллий таомлари билан танилган мезбонларга меҳмон бўлдик.

Сулув шаҳардан олган таассуротларимизни ҳамда тарихий далил-исботларни қуйидаги лавҳаларда баён этамиз.

Султонмисан, сарой қур!

Ўтмишда турк султонлари ҳамиша ана шу ақидага амал қилишди. Меҳмед иккинчи 1453 йилда Истанбулни забт этганида биринчи бўлиб сарой қурдирди. Бироқ орадан олти йил ўтиб, бу сарой султонга жуда кичкина бўлиб кўринди ва Тўпқапи саройини қуришга киришди. Қурилиш кўп йиллар давом этди. Орадан бир неча асрлар ўтиб, 1843-1856 йилларда янги Дўлтабахчи саройи қурилганига қадар Тўпқапи турк султонларининг бош қароргоҳи бўлиб қолди. Баъзан бу ерда тўрт минг нафаргача одам яшади. Сарой тўртта катта ҳовли ва ҳарамдан иборат. Жами 700 минг квадрат метр майдонни эгаллаган. Турк миллий архитектурасининг фахри.

Тўпқапи саройи жуда яхши сақланиб қолган. Биз уни катта қизиқиш билан обдон кўздан кечирдик. Ўша пайтдаги ҳолат – ошхона ва идиш-товоқлар, қурол-яроғлар, соатлар, султоннинг ошхонаси, бахт дарвозаси, кутубхона, Бағдод дўкони, мажлис (кенгаш) хонаси, масжид ва бошқа бинолар ҳамда буюмлар саройдаги ҳаётни эслатиб турибди. Ҳарамда эса Абдул Ҳамид биринчи, Аҳмад учинчи, Салим учинчи ва бошқа султонлар билан боғлиқ ёдгорликлар сақланмоқда. Сарой ҳовлилари дам оладиган оромгоҳларга айлантирилган.

Саройда ислом дунёсига ва Муҳаммад пайғамбар шахсига дахлдор буюмлар ҳамда қўлёзмалар алоҳида хонада сақланмоқда. Султон Салим биринчи 1517 йилда Мисрни забт этганида уларни ўша юртдан олиб келган экан. Султонларнинг ўзлари ҳам бу хонани вақти-вақти билан зиёрат қилиб туришган.

Шунингдек, саройдаги алоҳида бир хонада катталиги жиҳатидан дунёда еттинчи ўринда турадиган гавҳар сақланяпти. У XVIII асрда Пиго деган бир француз бойиники бўлган. Кейинчалик бир аукционда уни Наполеоннинг онаси сотиб олган. Сўнгра она ўғлини сургундан қутқариш учун уни сотишга мажбур бўлган. Қимматбаҳо тош буюк вазир Али пошанинг мулкига айланади. Бироқ, буюк вазир султон Маҳмуд иккинчига қарши қўзғолонда қатнашганлиги учун унинг мулки мусодара қилинади. Шунингдек, хонада ҳар бири 48 килограмм оғирликдаги ва 6666 та гавҳар билан безатилган иккита олтин қандил сақланмоқда.

Биз Дўлтабахчи саройида ҳам бўлдик. Саройнинг номи "тупроқ сепилган боғ" деган маънони бераркан. Кўрфазга тупроқ тўкилиб сарой қурилган. Ўн уч йилда қурилган саройга султон Абдул Мажид асос солган. Бу ер хорижий давлатлардан келган шоҳлар, қироллар, императорлар, амирлар, президентлар расмий равишда қабул қилинадиган бош қароргоҳ бўлган. Усмонли турк империяси шу ердан бошқарилган. Кейинчалик Отатурк мамлакатни Анқарада туриб бошқарса-да, бу ерга келиб турган ва 1938 йилда шу саройда вафот этган.

Меҳмонхона, зинапоялар, элчилар учун қабулхона, зиёфатлар бериладиган хона, ҳарам, тантанали маросимлар хонаси, султон оиласининг ҳар бир аъзоси учун алоҳида хоналар, масжид, ҳаммом ва бошқа хоналарни безаш учун 14 тонна олтин ҳамда 40 тонна кумуш сарфланибди. Саройда жами 285 та хона ва 43 та турли катталикдаги маросимлар зали бор. Уларни 280 та ноёб кўзалар, 156 та олтин соатлар, 58 та биллур идишлар ва 36 та олтин қандиллар безаб турибди.

Шаҳардаги ўндан ортиқ бошқа сарой, қалъа, қаср ва қўрғонларда ҳам шундай манзараларни кўрасиз.

"Қимматбаҳо тошлар минораси"

Турк султонлари саройлар билан бирга масжидлар ҳам қуришди. Ҳозир Истанбулда уч мингдан ортиқ масжид бор. Уларнинг аксарияти халқ иймон-эътиқодининг тимсоли сифатида шаҳар мусулмонобод эканлигидан далолат берувчи жоме масжидларидир. Ҳар қайсисининг ўз тарихи бор. Жумладан, Сулаймон масжиди Туркия тарихида ёрқин из қолдирган архитектор Синан томонидан 1550-1557 йилларда қурилган. Масжид султон Сулаймон биринчи даврида бунёд этилган бўлиб, тўртта минорадан, битта катта ва 28 та кичик гумбаздан, иккита ҳовли ҳамда қишки ва ёзги намозхоналардан иборат.

Бу масжид қурилишидан шундай бир ривоят қолган. Уни XVI асрда яшаган машҳур турк сайёҳи Эвлия Челебий ёзиб қолдирган. Султон Сулаймон маълум бир даврда жамоат ишлари билан жуда банд бўлиб қолганлиги сабабли масжид қурилишини тўхтатиб қўяди. Бундан хабар топган Эрон шоҳи чопар орқали султонга бир қутича тўла қимматбаҳо тошларни бериб юборади ва унга қуйидаги сўзлар ёзилган хатни илова қилади:

“Алтай” – деҳқонга манзур трактор

Яқинда Пойтахтимиздаги «Ўзэкспомарказ»да «UzAgroExpo 2005 - Қишлоқ хўжалиги» мавзуидаги халқаро кўргазма ўтказилди. Уни IEG Uzbekistan халқаро кўргазмалар компанияси Ўзбекистон Ташқи иқтисодий алоқалар, инвестициялар ва савдо вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Савдо-саноат палатаси, «Ўзмевазабзавотузумсаноат-холдинг», «Ўзқишлоқхўжаликмаш-холдинг» компаниялари билан ҳамкорликда ташкил этди.

Уч кун давом этган кўргазмада ўттизга яқин маҳаллий ва хорижий компания ўз маҳсулотлари билан қатнашди. Айниқса, унда Россиянинг етакчи компаниялари томонидан тавсия этилган турли хил замонавий қишлоқ хўжалик техникалари кўргазма иштирокчиларининг диққатини тортди. Улар орасида «Алтайский трактор» очиқ турдаги акциядорлик жамиятида ишлаб чиқарилган турли русумдаги тракторлар мамлакатимизнинг шарт-шароитига мослиги билан ажралиб туради.

Мазкур корхона қишлоқ хўжалиги машинасозлигининг етакчи заводларидан бири сифатида машҳур. У бозор муносабатларига ўтилаётган, иқтисодий қийинчиликлар даврида ҳам ўзининг салоҳиятини сақлаб қолишга интилди. Ҳозирги кунда Россия Федерациясидаги йирик компаниялар қаторидан жой олди. Бу компаниянинг ўртача йиллик даромади 30 миллион АҚШ долларига тенг. Бугунги кунда бу ерда ишлаб чиқарилаётган тракторлар Ўзбекистон, Қозоғистон, Қирғизистон, Тожикистон, Туркманистон сингари қўшни давлатларда ҳам қишлоқ хўжалиги соҳасида кенг қўлланилмоқда.

ҲАМКОРЛИК

– Мамлакатларимиз ўртасидаги ҳар томонлама алоқалар кенгайиб бораётганидан бағоят мамнунмиз, - дейди «Алтайский трактор» ОАЖ бош директорининг биринчи ўринбосари Сергей Скулкин биз билан суҳбатда. - Айниқса қишлоқ хўжалиги техникаларини етказиб бериш борасидаги алоқаларнинг янада ривожланиши ҳар икки давлат учун манфаатлидир.

“Алтай” тракторлари ҳар жиҳатдан мамлакатингиз шароитига мос келади. Буни Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги билан яқиндан таниш бўлган мутахассис сифатида айтяпман.

Дарҳақиқат, жаноб Скулкиннинг айтганича бор. «Алтай» тракторлари ўтган асрда ҳам узоқ вақт давомида деҳқонларимиз корига яраб келган. Ҳозир ҳам кўпгина деҳқон ва фермерларимиз «Алтай» тракторларининг ҳар томонлама афзалликларини очиқ-ошкор тан олишади.

Ҳозир компанияда мукаммал, замонавий, ҳар тарафлама қулай тракторларни ишлаб чиқаришга жиддий эътибор қаратилмоқда. Айниқса, Т-4А 01, Т-4А.01Б, Т-402.01Б, Т-404 сингари тракторлар сўнгги пайтларда тармоқ ходимларнинг ишончини оқламоқда.

Ўзбекистонга охирги йилларда олиб келинган бешинчи авлодга мансуб замонавий қишлоқ хўжалиги техникалари юртимиз мутахассислари синовидан яхши ўтди. Айниқса, Т-250 тракторлари ўзбек деҳқонлари учун ҳар тарафлама қулай ва самарали экани яна бир карра ўз исботини топди. Яқин йилларда мамлакатимизда ушбу тракторни конвейерга қўйиш режалаштирилмоқда.

– Ўзбек деҳқонлари бизнинг энг ишончли ва доимий ҳамкорларимиздан, - дейди суҳбат асносида С. Скулкин. - Келгуси йилда улар биздан яна минг дона трактор сотиб олиш ниятини билдиришди. Қишлоқ хўжалиги корхоналарига турли хил сервис хизмати кўрсатиш борасида ҳам ҳамкорликни ривожлантиришга келишиб олдик. Келгусида Ўзбекистон далаларига ҳар жиҳатдан ярашадиган «Алтай» тракторлари шу ернинг ўзида йиғилиб, ўзбек деҳқонларига етказиб берилади. Яқин вақт ичида Тошкент Трактор заводи билан ҳамкорликда юқори қувватли технологияларга эга бўлган қўшма корхона очиш ниятимиз бор. Бу эзгу орзуимиз амалга ошиши мамлакатларимиз ўртасидаги ҳар томонлама алоқаларни ривожлантиришда муҳим қадам бўлади.

Бу ҳамкорлик алоқалари барча соҳаларда, жумладан, қишлоқ хўжалигида ҳам давлатларимиз раҳбарларининг учрашувларида эришилган келишувларга мос равишда изчил ривожланиб бораётганидан яна бир далолатдир.

Мазкур нуфузли кўргазма юртингиздаги қишлоқ хўжалиги корхоналари вакиллари, фермерлар, тадбиркорлар билан янги шартномалар тузиш имконини беради.

Ҳанифа ШАМШИЕВА суҳбатлашди.

Чигирткaнинг “кушандаси”

Табиатдаги ҳар бир жонзотнинг ўз ўрни бор. Лекин бир турдаги жонивор, дейлик чигиртка ёппасига кўпайиб кетсачи? Бу балои офатнинг ўзгинаси.

Афсуски, кейинги йилларда дунёнинг кўпгина мамлакатларида шундай ҳолат кузатиляпти. Оқибатда зараркунандалар қишлоқ хўжалигига жиддий талофат етказмоқда.

БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги масалалари бўйича ташкилотининг маълумотларига қараганда, жорий йил Шимолий Африка давлатларида саҳро чигирткаси кескин кўпайиб кетган. Зараркунандаларнинг тўдалари Италия, Греция ва Кипргача учиб борган.

Республикамизга қўшни давлатларда эса бу йил марокаш чигирткаларининг ялпи кўпайиши кузатилди. Туркманистоннинг Лебоп вилоятида уларга қарши етарли миқдорда кимёвий ишловлар ўтказилмагани сабабли марокаш чигирткалари Қашқадарё вилояти ҳудудларига ҳам учиб ўтди. Республикамизда зараркунандаларга қарши тадбирлар ўз вақтида ўтказилгани боис жиддий талофат кўрилмади.

ЯНГИЛИК

Бу муаммони ечишда Германия техник ҳамкорлиги жамияти амалий ёрдам бермоқда. Айтиб ўтиш керак, республикамизда мазкур жамият томонидан ўтган ўн йил давомида қишлоқ хўжалиги бўйича қатор лойиҳалар амалга оширилди. Айниқса, Орол денгизининг қуриб қолган қисмида ўрмон барпо этиш ҳамда 2003 йилдан Оролбўйи минтақасида зарарли чигирткалар муаммосини ҳал этишдаги кўмаги аҳамиятга моликдир.

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигида бўлиб ўтган икки кунлик семинарда жамият томонидан Қорақалпоғистон Республикасида ишлаб чиқариш синовидан ўтган пуркагичларнинг натижалари билан таништирилди. Унда таъкидланишича, ҳажм жиҳатидан кичик бўлган бу пуркагичларнинг иш унуми ОВХ трактор пуркагичлари ва АН-2 самолётларига нисбатан самаралидир.

Семинарда пуркагичларни “Агрихим” Ўзбекистон-Италия қўшма корхонаси билан Англиянинг “Микронайр” фирмаси ҳамкорлигида ишлаб чиқариш масаласи ҳам муҳокама этилди. Иштирокчиларнинг таъкидлашларича, зарарли чигирткаларга қарши курашишда бу каби янги технологиялардан фойдаланиш қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилини сақлаб қолиш имкониятларини оширади.

Саид РАҲМОНОВ

Республика Акционерлик-Тижорат Банки “Ғаллабанк” азиз юртимиз фуқаролари ва ўзининг доимий мижозларини тобора яқинлашиб келаётган муборак “Ийд-Рамазон” байрами билан муборакбод этади ҳамда барча эзгу ниятларининг амалга ошишига тилакдошдир!

Сизга банкимиз филиалларида мунтазам равишда амалда бўлган қуйидаги омонат турлари мавжудлигини маълум қиламиз:

Омонат тури	Муддати	Йиллик фоизи	Бошланғич бадал (сўмда)	Асосий шартлари
Талаб қилиб олгунча	Муддатсиз	3,60		Фоизи бир йилда бир марта тўланади
Пластик карточка	Муддатсиз	Қайта молиялаш ставкаси миқдорида	1000	Талаб қилиб олингунча сақланади, фоизлар кунлик ҳисобланиб, ой охирида капитализация қилинади, агар омонат қолдиғи 10000 сўмдан кам қолса, шу кун учун фоиз ҳисобланмайди
Имконият	6 ой	20,4	10000	Омонат муддати тугаганидан сўнг маблағни уй-рўзғор буюмлари, енгил автомобил, турар-жойлар сотиб олиш мақсадида ишлатилади
Саломатлик	11 ой	21,6	10000	Фоизлар фақат саёҳатга чиқиш ва саломатликни тиклаш учун сарфланади
Нафақа-мададкор	1 йил	20,4	10000	Омонат фақат нафақа ёшидаги фуқароларга очилади
Ishonch	3 ойдан – 3 йилгача	20,4-22,8	10000 дан 5000000 гача	Маблағ 3 ойдан 3 йилгача муддатга қўйилиши мумкин ва тегишли тартиб ҳамда ўзаро тузиладиган шартномага биноан тўлаб берилади
Luks	3 ойдан – 3 йилгача	21,0-23,4	5000000 дан 10000000 гача	Маблағ 3 ойдан 3 йилгача муддатга қўйилиши мумкин ва тегишли тартиб ҳамда ўзаро тузиладиган шартномага биноан тўлаб берилади
Kafolat	3 ойдан – 3 йилгача	21,6-24,0	10000000 дан юқори	Маблағ 3 ойдан 3 йилгача муддатга қўйилиши мумкин ва тегишли тартиб ҳамда ўзаро тузиладиган шартномага биноан тўлаб берилади
Меҳригиё	18 ёшгача	18,0	10000	Меҳрибонлик уйи тарбияланувчилари номига ҳомийлик асосида махсус очилади ва 18 ёшга тўлганда берилади
Kelajak	16 ёшгача	Қайта молиялаш ставкаси миқдорида	10000	Омонат 16 ёшгача сақланиб, фоизлар молия йили якунида тўланади
Коммунал омонати	3 ой ва ундан юқори	24,0	100000	Аҳолига уй-жой, коммунал тўловлар хизмати ва электр тўловларини омонатчи иштирокисиз, фоизлар ҳисобидан, банк томонидан тўлаб борилади
“Madadkor-2”	2 ойга	35,0	500000	Ушбу омонат турига 2005 йил 1 ноябрдан бошлаб қабул қилиш бошланади

Омонатлар Ўзбекистон Республикасининг “Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди” томонидан кафолатланади.

**Сизларни ўз мижозларимиз қаторида кўришликдан мамнунмиз!
Мурожаат учун тел: 136-26-57, 136-16-17, 132-16-55, 136-04-30, 136-70-89
Шунингдек, вилоят ва туман(шаҳар) марказларида жойлашган минтақавий Филиал ва туман филиалларимизга мурожаат қилишингиз мумкин.
Ишонч телефонлари: 136-74-30, 136-16-55**

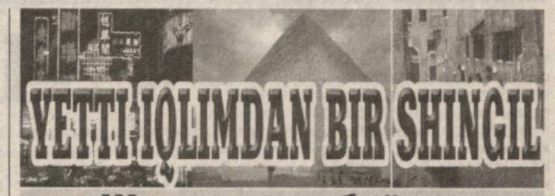

Шов-шувли баёнот

Эрон президенти Маҳмуд Аҳмадий Нажод Исроил тўғрисида баён этган фикрлари билан халқаро шов-шувларга сабаб бўлди.

Теҳронда “Дунё сионизмсиз” номи остида ўтган конференцияда Эрон президенти “Исроил давлатини ер юзидан суриб ташлаш керак” деди. Эронда бу каби чақириқлар биринчи бор янграши эмас, бироқ масъул шахсларнинг бундай очиқчасига мурожаат этиши кузатилмаган. “Яқин Шарқдаги юз йиллардан буён давом этиб келаётган урушларга ҳам Исроил давлатининг у ерда барпо этилиши сабабчидир”, - деди Аҳмадий Нажод.

Эрон раҳбари сўзларига кўра, кимки Исроил давлатининг мавжудлигини тан олиб келишувларга қўл қўйса, мусулмон дунёсининг йўқ қилинишига имзо чеккан бўлади. Теҳрондаги бу конференция яҳудийларнинг Хадер шаҳарчасида фаластинлик террорчилар томонидан теракт содир этилганидан икки соат ўтгач ва бунга Исроил армияси Ғазо секторига ҳаво зарбалари бергандан сўнг бўлиб ўтди, дея хабар қилади РИА “Новости”.

Калоевга саккиз йил

Швейцария олий суди Скайгайд авиакомпанияси диспетчерини ўлдирган россиялик Виталий Калоевни саккиз йиллик қамоқ жазосига ҳукм қилди.

2002 йил 2 июл куни Германия осмонида Бошқирдистон ҳаво йўлларига тегишли “Ту-154” ва “Боинг” юк ташиш самолётлари тўқнашиб кетиши оқибатида 69 йўловчи, шулардан 45 нафар мактаб болалари ҳалок бўлган эди. Ва бу ҳалокатда Скайгайд компанияси диспетчери айбдор деб топилганди. Бу воқеалардан сўнг хотини, қизи ва ўғлидан ажралган Калоев диспетчерни ўлдириб кетган эди.

Айбланувчи Калоев суд қароридан норози бўлган ҳолда “Мени ўз оиламни қабрга топширганим учун жазолашмоқда” деди.

Мактабдаги фожиа

Хитойнинг Сичуан провинциясидаги бошланғич мактаблардан бирида фожиа юз берди.

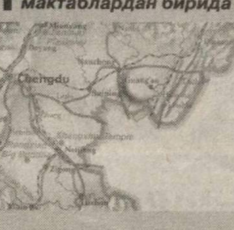

Маҳаллий вақт билан кечки 20.00 да дарс тугагач ўқувчилар ташқарига чиқишаётган вақтда кўп қаватли бино зинапояларида чироқ ўчиб қолади. Гувоҳлар сўзига кўра, зимистонда кимдир “Арвоҳ келяпти” деган. Оқибатда тартибсизлик юзага келиб, 8 нафар ўқувчи ҳалок бўлган ва 15 нафари оғир жароҳат олиб, шифохонага ёткизилган.

Ширакнинг ёрдамчиси қамоқда

Франция президенти Жак Ширакнинг собиқ ёрдамчиси Мишел Руссен коррупцияда айбдор деб топилди.

Унга нисбатан тўрт йиллик қамоқ жазоси ва 50 минг евро миқдорида жарима тайинланди. Руссен 1989-1995 йиллар Парижда ўқув муассасалари қуриш дастури билан боғлиқ молиявий ишларда пулларни ўзлаштирганликда айбланди. Ўша вақтларда Жак Ширак Париж мэри лавозимида ишлаган ва Руссен унинг ёрдамчиси эди.

Амфибия уйларга қизиқиш

АҚШда содир бўлаётган қатор тўфонлардан сўнг мамлакат архитекторлари Нидерландия тажрибаларига қизиқиш билдирмоқда.

Нидерландия бир неча минг йилдирки турли сув тошқинларига дучор бўлиб келади, бироқ кам талафот кўради. Бунда нидерландияликларга “амфибия уйлар” кўмак беради. Сувликлар атрофида жойлашган маҳаллий турар-жой ҳудудларидаги бундай уйлар ҳар қандай сув тошқинларида 5,5 ва 6 метр баландликка механик тарзда кўтарилиб, сув, электр таъминоти узилишисиз ҳеч қандай зарар кўрмайди.

АҚШдаги Waterstudio қурилиш фирмаси вакиллари ҳукуматдан бу ғояга жиддий эътибор қаратишни талаб этишмоқда.

Ибодатхонада ўғирлик

Ҳиндистоннинг Харен штатидаги Жайнис ибодатхонасидан 30 миллион долларлик қадимий ашёлар ўғирлаб кетилди.

Ўғирланган буюмлар минг йил аввал жайнислар томонидан ясалган бўлиб, 1992 йил Ханси туманидан қазиб олинган эди. Ҳиндистон ибодатхоналарида ҳеч қандай қоровул бўлмайди. “Бу каби ҳодиса илк бор содир этилиши” дейди ибодатхона вакили. Айни пайтда мамлакатдаги барча аэропорт, темирйўл ва автовокзаллар қаттиқ назорат остига олинган.

“Камикадзе” китлар

Австралиянинг Тасмания ороллари қирғоқларида китлар ўзларини ёппасига ўлимга ҳукм қилишмоқда.

Ўтган куни оролнинг жанубий қисмидаги пляж соҳилларига 60 та кит келиб урилди. Оқибатда барчаси ҳалок бўлди. Ушбу уч кун мобайнида у ерда 130 дан зиёд бу каби улкан жониворлар ўзларини ҳалок этишди. Бу воқеалар кўпчиликни ташвишга солмоқда.

Ш.САНАЕВ тайёрлади.

Сулувига саёҳат

“Мен масжид қурилишини тугатиш учун сизда маблағ етишмаётганлигини эшитдим. Мана бу тошларни сотиб, қурилишни тезроқ тугатинг. Мен бу билан художўйлик ишингизга ўз ҳиссамни қўшмоқчиман”. Бу хат султонни ғазаблантирди ва у қутичани архитектор Синанга берар экан, шундай деди: “Бу тошлар мен курдирган масжидга сарфланганлар олдида ҳеч нарса эмас. Минорани қад кўтарган пайтингда уларни оддий тошларга қўшиб қориштириб юбор”. Синан шундай қилди ва миноралардан бири “қимматбаҳо тошлар минораси” номини олди.

Синан султоннинг бош архитектори сифатида фаолият кўрсатган йилларда жами 320 та бинони қуришга раҳбарлик қилган бўлса, шунинг 80 таси катта ва 50 таси кичик масжидлардир. Ўзи 1588 йилда Сулаймон масжиди девори ёнига дафн этилган. Биз унинг қабрини зиёрат қилдик. Истанбулда унинг номини буюк архитектор сифатида хотирлашаркан.

Бу мовий бино эса нафақат Истанбулнинг, балки бутун Туркиянинг фахри ҳисобланади. У олтита минораси борлиги жиҳатидан дунёда ягонадир. Масжид йигирма ёшли султон Аҳмад биринчининг топшириғи билан қурилган. Қурилишга Синаннинг шогирдларидан бири раҳбарлик қилган. Бу масжид кейинчалик Аҳмад биринчидан сўнгги султонлар учун ҳам диний байрамлар ўтказиладиган, диний баёнотлар бериладиган, одамлар ҳаж сафарига жўнаб кетадиган жой бўлиб қолган. Ҳозир масжид бутун шаҳарга салобат ва кўркамлик бағишлаб турибди.

Биз Айюб, Меркез афанди, Сумбул афанди, Салим, Боязид, Михрамах фотих номлари билан аталадиган обидаларни томоша қилдик. Қайси бирида бўлмайлик, буюк архитектор Синан ва унинг шогирдлари бир-бирига ўхшамаган масжидлар қуришда қолдирган бой меросга – санъаткорона маҳорат маҳсули бўлган обидаларга маҳлиё бўлдик. Дунёда ҳеч ким Синандек кўп ва хўп масжид қурмаган бўлса керак.

Олтин шох

Шаҳарнинг Европа қисмини иккига бўлиб турадиган ва қуруқликка шох каби кириб борган сув йўли бор. Қуёш ботаётган пайтда сувнинг ранги олтиндек товланади. Биз бунинг гувоҳи бўлдик. Шунинг учун ҳам бу жойга қадимда “Олтин шох” деган ном берилган экан. Сув йўлининг узунлиги 11 километр, эни 800 метр, чуқурлиги эса ўртача 40 метр. Кўп асрлар мобайнида Олтин шох қирғоқларида қасрлар қурилган, боғлар барпо этилган, байрамлар нишонланган.

Миср бозорига яқин жойда катта бир кўприкдан ўтдик. Узунлиги 470 метр бўлган бу кўприк 1912 йилда “Ман” компанияси томонидан қурилган экан. Кўприкнинг қирғоқлари бўйлаб балиқчилар сувга қармоқ ташлаб қўйишган. Пўкакларга тикилган кўзлар, хаёлчан юзлар, ором олаётган қалблар... Уларга ҳавас қилдик. Худди ўзимизнинг балиқчиларга ўхшайдилар. Чап қирғоқда Рустем поша масжиди, ўнг томонда маҳобатли Сулаймон масжиди, узоқдан Галата минораси кўзга ташланиб турибди.

Қирғоқлар мафтункорлиги билан ҳар қандай сайёҳнинг эътиборини ўзига тортади. Қадимда турклар ўзлари ясаган кемаларни шу ердан сувга туширган эканлар. Кейинчалик бу ерда Усмонли турк империясининг ҳарбий-денгиз кучлари яратилди. Ҳозирги қирғоқда ўз вақтида адмираллар қароргоҳи бўлган XIX асрнинг чиройли биноси бор. Чапда византиялик императорларнинг қароргоҳлари кўзга ташланади. Эски шаҳар деворларининг харобалари сақланиб қолган.

Олтин шохнинг шимол томони шаҳарнинг замонавий қисмига уланиб кетади. Европадаги энг эски ерости йўли – 1857 йилда қурилган метро шу ерда жойлашган. Унинг узунлиги атиги 620 метр. Усмонли турк империяси даврида хорижий давлатларнинг элчихоналари шу манзилда жойлашган экан. Ҳозир бу ерда кўплаб консулхоналар, банклар, чет эл компанияларининг ваколатхоналари бор. Кўплаб дўконлар, ресторанлар, барлар, кинотеатрлар куну тун ишлаб туради. Бу ерда тунги ҳаётнинг кундузгидан фарқи йўқ. Истиқлол кўчаси тўғри шаҳарнинг марказий майдонига олиб чиқади. Майдоннинг ўртасида 1928 йилда ўрнатилган Мустақиллик монументи. Унинг бир томонида Туркия республикасига асос солинганлигини эълон қилаётган Отатурк тасвирланган. Айтгандай, шаҳарда умрининг охиригача қардош туркий халқларнинг бирлиги учун курашган Турғут Ўзолга ҳам хотира ёдгорлиги ўрнатилган.

Биз бир гуруҳ ўзбек журналистлари Истанбулдан таассуротлар билан қайтдик. Бу шаҳар бизнинг Бухоро, Хива, Самарқанд каби туркий халқларнинг фахри эканлигига яна бир бор ишонч ҳосил қилдик.

Иброҳим НОРМАТОВ

ТАШКИЛОТ ТОШКЕНТДАГИ ОМБОРДАН
автомобиллар ва қишлоқ хўжалиги техникаси учун қуйидаги корхоналарда ишлаб чиқарилган кенг ассортиментдаги
ШИНАЛАРНИ
сотади:
Омскшина, ЯШЗ, Волтайр, Уралшина
ЕНГИЛ МАШИНАЛАР УЧУН, ЕНГИЛ ЮК ТАШУВЧИ МАШИНАЛАР УЧУН, ОҒИР ЮК ТАШУВЧИ МАШИНАЛАР УЧУН, ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ТЕХНИКАСИ УЧУН
Тел.: (99871) 137-10-61, 137-20-76, 137-20-84, 334-64-21
Шиналар буюртма бўйича 30-35 кунда Украина ва Россиядан вагонларда келтирилади.
ROSAVA, ИСТОК, DNEPROSHINA ДНЕПРОШИНА
Улгуржи ва чакана савдо қилиш филиаллари манзиллари:
Наманган ш.,Дўстлик шоҳкўчаси, 1-А уй. Тел.: (3692) 24-56-60.
Андижон ш.,Мирпустин к.,20-уй. Тел.: (3742) 24-04-88.
Данғара ш.,Тошкент к.,74-уй. Тел.: (37357) 2-19-06.
Термиз ш.,Ч.Сафаров к.,80-уй. Тел.: (37622) 2-45-85.
ТОВАРЛАР СЕРТИФИКАТЛАНГАН. ХИЗМАТЛАР ЛИЦЕНЗИЯЛАНГАН.

В связи с изменением название организации угловой штамп и круглая печать Многопрофильного центра ООО “HAYOT RANGLARI” при Ассоциации деловых женщин Узбекистана, считать недействительным.

ЎЗБЕКИСТОН ПАХТАЧИЛИК ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ (ЎзПИТИ)

2006 йил учун қуйидаги ихтисосликлар бўйича аспирантурага қабул эълон қилади.
КУНДУЗГИ БЎЛИМГА:
1. Мелиорация ва суғорма деҳқончилик
2. Умумий деҳқончилик
3. Ўсимликшунослик
АСПИРАНТУРАГА КИРУВЧИЛАР:
Институт бош директори номига ариза ҳамда қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари зарур:
- шахсий варақа
- таржимаи ҳол
- иш жойидан тавсиянома
- чоп этилган илмий ишларнинг рўйхати ёки кираётган ихтисоси бўйича реферат
- диплом ва синов дафтарчасидан кўчирма
- меҳнат дафтарчасидан кўчирма
Кириш имтиҳонлари қуйидаги фанлардан олинади:
Танланган ихтисоси бўйича, чет тили, Ўзбекистон тарихи, фалсафа
Аспирантурага кириш учун ҳужжатлар 2005 йил 10 ноябргача қабул қилинади.
Ҳужжатларни қуйидаги манзилга юбориш ёки бевосита топшириш мумкин: 702133, Тошкент вилояти, Қибрай тумани, Оққовоқ алоқа бўлими
ЎзПИТИ аспирантура бўлими, телефон: 64-20-45

Оқ чумчуқ

(Боши 1-бетда)

Оқ, қизил, зангори, сариқ, тарғил гуллар орасида биттаси амиркон ковушдек қопқора бўлиб очилди. Ҳиди ҳам бошқача. Айниқса бошига офтоб тушганда ажиб бир ҳид ҳовлини тутиб кетади. Қўшниларим бу ҳид қайдан келаяпти, деб ҳовлимизга бош суқадилар.

Уруғини чумчуқ чўқиб кетмасин, деб кечгача қўриқлайман.

Демак, бундан кўп йиллар олдин қаердадир шунақа гул бўлган. Ўзига мос иқлимни кутиб ётган. Шундай бир шароит бўлгану уйғониб кетган.

Урушдан олдин, "Огонёк" журналида негр бола туққан оқ танли бир ёш аёлнинг бола кўтариб турган суврати босилган эди.

Вашингтонда машҳур оқ танли "насли тоза" миллионер оиласида бунақа бола туғилиши кўп шов-шувларга сабаб бўлган эди. Аёлни бузуқликда айбладилар. Авлод шажарасининг сўнгги нуқтасига доғ туширган деб ундан юз ўгирдилар.

Эл олдида бош кўтаролмай қолган миллионер ота шажара китобини варақлай бошлайди. Бундан уч юз ўттиз бир йил аввал боболарининг қора танли бўлгани тўғрисидаги ёзувга кўзи тушди.

Қаранг, оқ чумчуқ, қора карнайгул, қора танли чақалоқ. Тасодифми, нима?

Шунда буюк Ғафур Ғуломнинг:

Узилган бир киприк
абад йўқолмас,
Шунчалар мустаҳкам
хонайи хуршид.

деган сатрлари қулоқларим остида жаранглаб кетади.

Соқчи турна

Жиззахга кирмай янги айланма йўлдан кетмоқчи эдим. Шамол орқадан эсаётгани учун машинанинг суви қайнаб кетди. Моторни совутиш учун капотни очиб қўйдим. Тепада шамол гувиллаб, хас-хашакларни шитирлатиб, учириб ўйнарди.

Олти-етти метрча баландликда қимирламай ҳайкалдек қотиб турган соқчи турна орқасидан чиқиб қолибман. Гувиллаб эсаётган шамол унинг кокилларини силкитиб ўйнарди. Ҳатто ўзини ҳам учириб юборгудек бўлиб тебратарди. Орқасида турганимни турна сезмасди. Бир юмронқозиқ устимдан юриб, юзларимни муздек оёқлари билан босиб ўтди. Сесканиб кетдим. Аммо овоз чиқазмадим.

Пастда, шамол эсмаётган сокин яйловда ўттиз-қирқ турна доира ясаб, ўртада лекторларга ўхшаб у ёқдан-бу ёққа юраётган сардорларининг "гапларига" жимгина қулоқ солиб турардилар. Уларнинг доираси шу қадар аниқ эдики, ҳатто паргар билан ҳам бунчалик аниқ чизиб бўлмасди. Сардор уларга нималар деяётган экан. Йўлда қаерда қўниб ўтишларини айтяптими, билмадим. Сардор биз тушунмайдиган тилда узоқ "гапирди". Ким билади, панд-насиҳатлар қиляптимикин?

Заҳ ўтиб оёғим увиша бошлади. Ўрнимдан туриб, қаддамни ростладим. Турна буни сезиб қолди. Безовта қуре-қуре деб осмонга талпинди. Турналар тепасига келиб яна қуре-қурелаб икки-уч марта айланди. Сардор пинагина бузмай "гапи"ни тўхтатмади.

Охири гапи тугади шекилли, зарб билан ҳавога интилди. Тепадан туриб турналар тўдасига яна нималардир деди. Шундан кейингина доира бузилди. Турналарнинг ҳаммаси кўтарилиб, сардорни ўраб олишди.

Агар Сулаймон пайғамбардек уларнинг тилларига тушинсак, кўп сир-синоатларни билиб олардик. Асал ариларнинг доноликлари ўз "Малика"ларига содиқликлари, оиладаги тартиб-интизом одамлар учун ҳам бир ибрат бўлишини билиб олардик. Чумолилар-чи? Ишчи чумолилар, текинхўр чумолилар, озиқ-овқат ғамлайдиган омборчи чумолилар, жонини фидо қиладиган разведкачи чумолилар... Эҳ-ҳе, оёғимиз тагида ғимирлаб, тирикчилик қилаётган митти жониворлар олами тўғрисида нималар биламиз?

Тўзғиб кетган турналар ўз жойини аниқ биладиган солдатдек жуда тез сафга тизилиб, узоқ-узоқларга учиб кетдилар. Уларнинг қайчи шаклидаги сафлари аста-секин кўздан йўқолди. Охири кўм-кўк самога сингиб кетди.

Элчи билан учрашув

Ўзбекистон Давлат Жаҳон тиллари университети халқаро журналистика факультетида Япония элчиси жаноб Кусимота Юичи билан учрашув бўлиб ўтди. Учрашувда элчи жаноблари Ўзбекистон ва Япония ўртасидаги ҳамкорлик тўғрисида сўз юритди.

Бундан ташқари бугунги кунда жаҳондаги сиёсий вазиятлар, бутун инсониятни қийнаб турган муаммолар, хусусан, халқаро терроризм мавзусига тўхталар экан, Андижон воқеалари ҳақида жумладан шундай деди: "Мен май ойида юртимда эдим. Бу воқеани эшитиб ўзимни бироз йўқотиб қўйдим. Япониядаги барча оммавий ахборот воситалари бу тўғрида ахборот беришди. Халқимиз бу воқеаларни эшитиб қайғурди. Биз албатта Ўзбекистон келажаги буюк давлат эканлигига ишонамиз. Буни аҳолининг 60 фоизини ёшлар ташкил қилишидан ҳам билса бўлади. Барча масъулият ёшлар зиммасида турибди. Улар, албатта, ўз Ватани учун ҳамма нарсага тайёрдирлар.

ХАБАР

Яна шуни айтмоқчиманки, Интернет саҳифаларида Ўзбекистон тўғрисида янада кўпроқ ахборотлар берилса яхши бўларди. Масалан, туризм соҳасини оладиган бўлсак, ҳозирда Японияда бир йилда 16 миллион киши саёҳатга чиқади. Лекин булар орасида Ўзбекистонга келадиганлар сони озчиликни ташкил этади. Агар япон тилида Интернетда бундай маълумотлар бўлса ҳар қандай киши ҳам гўзал Самарқанд, Бухорони кўришга ошиқиши турган гап. Мамлакат хусусида жаҳонга қанча маълумотлар бериб борилса, шунча фойда келади менимча. Чунки шу орқали аввало туризмни ривожлантириш, чет эл инвестицияларини жалб қилиш мумкин.

Биз Ўзбекистон билан стратегик ҳамкормиз. Шундай экан, алоқаларимизни янада яқинлаштириш ҳаракатидамиз".

Бобур МУҲАММАДИЕВ

Ширкат ва фермер хўжаликлари раҳбарлари диққатига!

Тошкент Ўрмон хўжалиги ширкат ва фермер хўжаликларининг ер майдонларида шамол ҳамда тупроқ эррозиясига қарши ихота дарахтларини келишилган нархларда экиб беради. Ҳақ тўлаш икки томон учун мақбул шаклда.

Тел.: 192-97-62; 192-99-06

Дзюдочиларимиз халқаро турнирда

Ёш дзюдочилардан ташкил топган Ўзбекистон терма жамоаси Қозоғистонга жўнаб кетди.

Улар бугун бошланадиган халқаро турнирда Россия, Тожикистон, Қирғизистон ва МДҲнинг бошқа давлатларидан ташриф буюрадиган курашчиларга қарши гиламга тушишади.

Жамоамиз мураббийи Роман Шокиров бу сафар Мехти Алиев (46 килограмм), Қўлдош Юлдошев (50 килограмм), Сарвар Ёқубов, Геворг Григорян (иккаласи ҳам 60 килограмм), Телман Пирназаров (66 килограмм), Евгений Рябинин (+81 килограмм) каби ёш полвонларга кўпроқ ишонч билдирмоқда.

Ғолиб ва совриндорлар 1 ноябрда аниқланади.

"Андижон" ва "Хоразм – 2003" олий лигада

Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати биринчи лига жамоалари ўртасида қизиқарли курашлар давом этмоқда.

Кескин курашлар остида ўтган учрашувлар ниҳоят кейинги йили олий лигада тўп сурувчи икки жамоа номини маълум қилди.

35-тур натижаларидан сўнг "Андижон" ва "Хоразм – 2003" клублари кучлилар қаторидан жой оладиган бўлди. Шунингдек, бу йил "NBU-Осиё", "Кимёгар", "Цементчи", "Вобкент" жамоалари ҳам чемпионатни кўтаринки руҳда ўтказишди.

35-тур натижалари билан танишинг: "Шаҳрихон" – "Хоразм – 2003" 1:3, "Андижон" – "Ҳазорасп" 5:0, "NBU-Осиё" – "Вобкент" 4:0, "Шайхонтоҳур XXI" – "Зарафшон" 0:5, "Ғаллакор" – "Қўқон-1912" 4:3, "Сирдарё" – "Цементчи" 1:2, "Шўрчи-Лочин" – "Сурхон – 2004" 2:0.

Турнир жадвалида "Андижон" ва "Хоразм – 2003" жамоалари 77 тадан очко жамғариб, биринчи ва иккинчи поғонани эгаллаб туришибди. Кейинги ўринни "NBU-Осиё" – 63, "Кимёгар" – 61, "Вобкент" – 58, "Цементчи" – 58 очкодан жамғарган ҳолда банд этишган.

Тақвим эълон қилинди

Халқаро автоспорт федерацияси (FIA) 2006 йил мавсумидаги "Формула-1" пойгалари тақвимини эълон қилди.

Янги чемпионат ҳар доимгидек Австралиянинг Мельбурн гран-присидан бошланмайди.

Бу йил "тезлик қироллари" ўз кучларини биринчи бўлиб Осиёда, яъни Баҳрайннинг Сакхир трассаларида синашдан бошлайди. Пойгага 12 март куни старт берилади. Чемпионатнинг иккинчи босқичи эса 19 мартда Малайзиянинг Сепанг трассаларида ўтади.

Кейинги пойгалар эса қуйидаги мамлакатларда ўтади:

2 апрел – Австралия Гран-приси (Мельбурн)

23 апрел – Сан-Марина Гран-приси (Имола)

7 май – Европа Гран-приси (Нюрбургринг)

14 май – Испания Гран-приси (Барселона)

28 май – Монако Гран-приси (Монте-Карло)

11 июн – Буюк Британия Гран-приси (Сильверстоун)

25 июн – Канада Гран-приси (Монреал)

2 июл – АҚШ Гран-приси (Индианаполис)

16 июл – Франция Гран-приси (Моньи-Кур)

30 июл – Германия Гран-приси (Хоккенхайм)

6 август – Венгрия Гран-приси (Хунгароринг)

27 август – Туркия Гран-приси (Истанбул)

10 сентябр – Италия Гран-приси (Монца)

17 сентябр – Бельгия Гран-приси (Спа)

1 октябр – Япония Гран-приси (Сузуки)

8 октябр – Хитой Гран-приси (Шанхай)

22 октябр – Бразилия Гран-приси (Интерлагос)

Мушукдан қўрқадиган чемпион

Буюк британиялик боксчи, IBF йўналиши биринчи ярим ўрта вазнда жаҳон чемпиони Рикки Хаттон мушукдан ўлгудек қўрқар экан.

Агар ушбу жонивор унинг олдидан чиқиб қолса ҳеч иккиланмай йўналишини ўзгартиради, деб хабар беради "The Sun" газетаси.

27 ёшли боксчининг сўзларига қараганда, ёшлигида уни бир мушук юзларини тирнаб, қонга бўяган. Ўшандан буён у мушукларни кўрса ўзини четга олиб қочади. "Агар мен

кетаётган манзилимга бир-икки қадам қолганида бирорта мушукка дуч келсам, ҳеч иккиланмай йўналишимни ўзгартираман", деб айтиб ўтган боксчи газетага берган интервьюсида.

Мухлисларга эса эслатиб ўтмоқчимиз, Рикки Хаттон кейинги жангини 26 ноябр куни Шеффилдда ўтказади. Унинг рақиби WBA версияси чемпиони Карлос Мауссо бўлади.

Фазлиддин АБИЛОВ тайёрлади.

Иқтисодиётимиз ривожига улкан ҳисса қўшаётган ва янгидан ташкил этилаётган барча қишлоқ хўжалик корхоналари ва фермер хўжаликлари раҳбарлари диққатига!

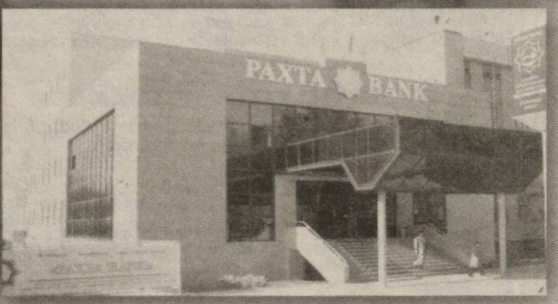

Акциядорлик-тижорат "Пахта Банк" узоғингизни яқин қилиш ва қўшимча қулайликлар яратиш мақсадида вилоят ҳамда туман ҳудудларида жойлашган 183 та филиаллари ҳамда 469 та мини-банклари, шунга қўшимча янгидан ташкил этилаётган 146 та мини-банклари орқали Сизларга қуйидаги тезкор, манфаатли банк хизматларини таклиф этади!

- **корхона ва хўжалигингизнинг ҳисоб варағини очади;**
- **юридик ва жисмоний шахслар ҳамда хўжалик субъектлари ўртасидаги тўлов операцияларини амалдаги қонунчиликка мувофиқ ўз вақтида амалга оширади;**
- **филиал орқали мини-банкда хизмат кўрсатилаётган мижозларга ўрнатилган тартибда кредитлар ажратади ва лизинг хизматларини кўрсатади;**
- **барча турдаги коммунал ва бошқа тўловаларни қабул қилади ҳамда мижозларнинг тўлов топшириқларини амалга оширади;**
- **омонатларга бўш пул маблағларингизни жалб қилади ҳамда депозит ҳисоб рақамингиздаги маблағингизни, иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўловларни, биринчи талабдаёқ беради;**
- **инвестиция маблағлари эгалари ёки тақсимловчилари буюртмасига биноан инновация лойиҳаларини филиал орқали молиялаштиради;**
- **юридик ва консалтинг хизматлар кўрсатади;**
- **Банк Уставида кўрсатилган бошқа операцияларни ўрнатилган тартибда амалга оширади;**
- **Мижозларнинг банк сирини ташкил этувчи маълумотларини сир сақлайди.**

"Пахта Банк" фермерларнинг асл ҳамкори!

Ҳисоб рақамингизни "Пахта Банк"да очинг, кафолатли хизматларидан фойдаланинг ва имкониятларингизни янада кенгайтиринг!

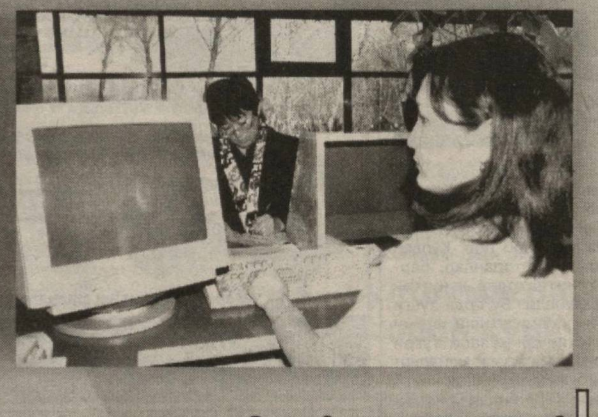

"Пахта Банк" – муваффақиятингиз калитидир!

Тошкент Давлат аграр университети

қуйидаги ихтисосликлар бўйича 2006 йил учун аспирантурага

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кундузги аспирантурага:

1. 03.00.27 - Тупроқшунослик 1 та
2. 06.01.04 – Агрокимё 1та
3. 06.01.05 - Селекция ва уруғчилик 2 та
4. 06.01.06 – Сабзавотчилик 1та
5. 06.01.09 – Ўсимликшунослик 2 та
6. 06.01.11 - Ўсимликларни зараркунанда ва касалликлардан ҳимоя қилиш 2 та
7. 06.02.04 - Хусусий зоотехния, чорвачилик маҳсулотларини ишлаб чиқариш технологияси 1та
8. 08.00.04 - Микроиқтисодиёт 1та
9. 08.00.06- Эконометрика ва статистика 1та

Аспирантурага кирувчилар қуйидаги хужжатларни топширадилар: Университет ректори номига ариза; ходимларни ҳисобга олиш шахсий варақаси ва таржимаи ҳол; иш жойидан тавсифнома; бошқа ташкилотлардан юбориладиган шахслар учун тавсиянома; матбуотда эълон қилинган (белгиланган шакл бўйича) илмий ишлари рўйхати, эълон қилинмаган мақолалар юзасидан танлаган мутахассисликлар бўйича илмий маърузалар (рефератлар) тақдим этадилар; Аспирантурага бевосита олий ўқув юрти (факультети) илмий кенгаши мажлисининг баённомасидан кўчирма; Олий ўқув юртини тугатганлик тўғрисидаги диплом нусхаси; номзодлик имтиҳонларини топширганлиги (бор бўлса) тўғрисидаги гувоҳнома; Меҳнат дафтарчасидан кўчирма; Паспорт, ҳарбий хизматга алоқадорлиги ҳақида ҳужжат шахсан кўрсатилади.

Ҳужжатлар эълон чиққан кундан бошлаб 1 ой давомида қабул қилинади.

Аспирантурага кирувчилар қуйидаги фанлардан кириш имтиҳонларини топширадилар: мутахассислик, фалсафа, Ўзбекистон тарихи, чет тили (инглиз ёки немис).

Манзил: 700140, Тошкент – 140, Университет кўчаси 2,ТошДАУ бош бино, телефонлар: 63 76 34; 63 96 29.

Биринчи Тошкент Давлат тиббиёт институти томонидан 1993 йили Юсупходжаева Муҳаббат Убаевна номига берилган № 004274 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги жамоаси Ўзбекистон Республикасининг Хитой Халқ Республикасидаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Носир Юсуповга волидаи муҳтарамаси

Ҳафиза ая ЮСУПОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Бозор ислоҳотлари илмий-тадқиқот институти жамоаси институт лойиҳа раҳбари, иқтисод фанлари доктори Расулмат Ҳусановга опаси

Маҳбуба ая ҲУСАНОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Бош муҳаррир **Ўткир РАҲМАТ**

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ: Саид АҲМАД, Ағитай АДИЛОВ, Фахриддин КАЛОНОВ, Комилжон МАМАЖОНОВ, Суннат САЙДАЛИЕВ , Ҳабиб ТЕМИРОВ, Ғафур ШЕРМУҲАММАД.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Агросаноат комплекси таркибидаги ҳамда шу тармоққа дахлдор вазирликлар ва идоралар

ТЕЛЕФОНЛАР: **Хатлар ва жамоатчилик билан алоқалар бўлими –** 136-58-83, 136-56-25, **Котибият -** 133-95-17, **Реклама ва эълонлар -** 133-44-43, 136-54-44, 133-28-04, **Факс -** 133-44-43, 133-40-87

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: **Қорақалпоғистон Республикаси** – 8-361-58-512-17; 8-361-22-35-753; **Андижон** – 8-374-22-234-08; **Бухоро** – 8-365-22-644-61; **Жиззах** – 8-372-22-606-34; **Навоий** – 8-436-22-60-525; **Наманган** - 8 – 369-41-234-23; **Фарғона** – 8-373-61-221-97; **Самарқанд** – 8-366-2-33-70-57; **Сурхондарё** – 8-376-46-526-61;**Сирдарё** – 8-367-37-23-813; **Тошкент** – 8-371-136-56-21; **Хоразм** – 8-362-22-623-50; **Қашқадарё** – 8-375-22-517-65.

Реклама ва эълонлар матни учун буюртмачи жавобгар. ⓗ -тижорат мақола

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй

Навбатчи: Д.УЛУҒМУРОДОВ **Саҳифаловчилар:** Р. ЁДГОРОВ, А. САФОНОВ **Мусаҳҳиҳ:** М. БЕКИЕВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 2003 йил 20 ноябрда № 050 - рақам билан рўйхатдан ўтказилган.

Газета сешанба, пайшанба ("Ҳаёт"-илова), жума кунлари чиқади.

Буюртма Г-919 , ҳажми 2 босма табоқ.

Офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2.

E-mail: kishlokhayoti@mail.ru

Босишга топшириш вақти: 21.00. Босишга топширилди: Адади -9380

Газета таҳририятнинг ўзида компьютерда терилди ва саҳифаланди.

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

1 2 3 4 5 6